

PRILOGA:

»PRILOGA 3 (jedro gradiva):

**PREDLOG 30. 9. 2024
(EVA 2024-2711-0072)**

ZAKON

O PRIZNAVANJU POKLICNIH KVALIFIKACIJ V ZDRAVSTVU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Trenutne potrebe po zdravstvenih storitvah in zdravstvenih delavcih v zdravstveni dejavnosti za zagotovitev kakovostne in varne obravnave pacientov in učinkovitega delovanja zdravstvenega sistema v Republiki Sloveniji zahtevajo ukrepanje ter zagotovitev temeljnih pogojev za lažje zaposlovanje tujih zdravstvenih delavcev v zdravstveni dejavnosti.

O postopkih priznavanja poklicnih kvalifikacij v Evropski Uniji (v nadaljnjem besedilu: EU) je Evropsko računsko sodišče (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) pripravilo Posebno poročilo Sodišča v skladu z drugim pododstavkom člena 287(4) Pogodbe o delovanju EU (v nadaljnjem besedilu: PDEU), ki zagotavlja prosti pretok delovne sile in storitev ter svoboda ustanavljanja na enotnem trgu EU. Evropski parlament in Svet sta leta 2005 sprejela direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij, s katero naj bi bilo državam članicam preprečeno, da bi za državljane, ki želijo te pravice uveljavljati, določile pretirane pogoje. Iz poročila Sodišča izhaja, da je priznavanje poklicnih kvalifikacij v EU pomemben mehanizem za uveljavljanje pravice do opravljanja poklica v drugi državi članici, vendar se uporablja redko in nedosledno. Uporaba direktive je še vedno nedosledna in informacije, ki so na voljo državljanom, niso vedno zanesljive. Kot izhaja iz poročila Sodišča, Republika Slovenija sodi med države z najvišjim številom reguliranih poklicev, kamor sodi tudi večina poklicev v zdravstveni dejavnosti. Z okvirom poklicnih kvalifikacij naj bi se zagotovilo tudi, da za storitve v vseh državah članicah veljajo enaki standardi javnega zdravja in varnosti. Sodišče v poročilu opozorilo tudi, da se pristojbine za uporabo postopka za priznanje kvalifikacije določajo samovoljno in da se med državami članicami precej razlikujejo. Poleg tega je odkrilo organe, ki zahtevajo več dokumentov, kot je določeno v direktivi in kodeksu ravnanja, prekomerna predhodna preverjanja in dopolnilne ukrepe ter postopke, ki trajajo dlje od zanje določenih rokov.

V priporočilu Komisije (EU) 2023/2611 z dne 15. novembra 2023 o priznavanju kvalifikacij državljanov tretjih držav (v nadaljnjem besedilu: priporočilo 2023/2611) so predstavljene smernice za poenostavitev in pospešitev priznavanja spretnosti in kvalifikacij državljanov tretjih držav v državah članicah. Komisija je s priporočilom poudarila, da bi morali biti postopki del celostnih vsevladnih pristopov in na ravni EU ter da bi si morale države članice prizadevati za koriščenje potenciala za privabljanje tujega kadra.

Komisija je v priporočilu 2023/2611 izpostavila, da bi države članice morale sistematično zmanjšati ovire povezane s priznavanjem spretnosti in kvalifikacij, pri čemer pa morajo zasledovati cilj poenostavitve in pospešitve postopkov za priznavanje kvalifikacij iz tretjih držav. Iz priporočila komisije izhaja tudi, da bi države članice morale nuditi podporo tujim kandidatom pri priznavanju kvalifikacij, in sicer v okviru postopkov pred odhodom, v okviru služb za zaposlovanje za podporo na vstop na trg dela. Komisija v priporočilu poudarja tudi pomembnost zmanjšanja administrativnih ovir in bremen za tuje kandidate, in sicer z možnostjo uporabe sistema eTranslation za prevajanje dokazil ter preverjanje pristnosti dokazil. Komisija zagovarja tudi načelo ekonomičnosti postopka, tako glede stroškov kot tudi trajanja postopka. Po priporočilu komisije bi morale države članice za prednostne regulirane poklice vzpostaviti hitre delovne tokove, skrajšati čas obravnave vloge, zmanjšati zahteve za podajo vloge, opredeliti razlike v izobraževanju in usposabljanju z namenom razvoja ustreznih

premostitvenih tečajev za tuje kandidate ter preučiti mehanizme, ki bi državljanom tretjih držav omogočali hitrejši dostop do opravljanja reguliranega poklica že ob vložitvi vloge in med postopkom obravnave. Priporočilo predvideva začasne zaposlitvene možnosti pod nadzorov, usposabljanje, dostop do pomožnih delovnih mest, povezanih s poklicem, z možnostjo napredovanja do polnega dostopa do opravljanja poklica po sprejetju pozitivne odločbe.

Iz zgoraj omenjenega poročila Sodišča in priporočila Komisije izhaja, da EU teži k poenostavitvi in skrajšanju postopkov priznavanja poklicnih kvalifikacij v državah članicah EU, kar želi predlagatelj aplicirati tudi na slovensko ureditev.

Trenutne potrebe po zdravstvenih storitvah in zdravstvenih delavcih v zdravstveni dejavnosti za zagotovitev kakovostne in varne obravnave pacientov in učinkovitega delovanja zdravstvenega sistema v Republiki Sloveniji zahtevajo ukrepanje ter zagotovitev temeljnih pogojev za lažje zaposlovanje tujih zdravstvenih delavcev v zdravstveni dejavnosti.

Ministrstvo za zdravje je v letu 2023 prejelo 384 vlog v skladu s Pravilnikom o pripravništvu in strokovnih izpitih ter 111 vlog na podlagi ZPPKZ. V letu 2024 je do meseca junija Ministrstvo za zdravje prejelo 223 vlog v skladu s Pravilnikom o pripravništvu in strokovnih izpitih ter 75 vlog na podlagi ZPPKZ. Zaradi potreb v zdravstveni dejavnosti in vedno večji odprtosti Republike Slovenije za sprejemanje tujega kadra, predlagatelj predvideva, da se bo število vlog še povečevalo. Glede na obete za prihodnja leta je predlagatelj pripravil predlog zakona, s katerim bi postopke priznavanja poklicnih kvalifikacij poenotil in celostno uredil v enem predpisu z namenom, da se postopek priznavanja poklicne kvalifikacije olajša, pospeši in racionalizira.

Trenutna pravna ureditev postopke za priznavanje izobrazbe oziroma poklicne kvalifikacije zdravstvenih delavcev pridobljene v tujini, ureja v različnih pravnih podlagah, in sicer:

- Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US, 141/22 – ZNUNBZ, 14/23 – odl. US in 84/23 – ZDOsk-1; v nadaljnjem besedilu: ZZDej),
- Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19, 199/21, 136/23 – ZIUZDS in 35/24; v nadaljnjem besedilu: ZZdrS),
- Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine in doktor dentalne medicine specialist (Uradni list RS, št. 107/10, 40/17 – ZZdrS-F, 203/20 – ZIUPOPDVE in 136/23 – ZIUZDS; v nadaljnjem besedilu: ZPPKZ),
- Pravilnik o pripravništvu in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev na področju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 76/22, 58/23 in 97/23; v nadaljnjem besedilu: Pravilnik o pripravništvu in strokovnih izpitih),
- Pravilnik o vsebini in poteku pripravništva in sekundariata ter strokovnem izpitu doktorjev dentalne medicine in zdravnikov (Uradni list RS, št. 76/22),
- Pravilnik o vrstah, vsebini, trajanju in poteku specializacij zdravnikov (Uradni list RS, št. 35/24),
- Pravilnik o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev (Uradni list RS, št. 37/04, 25/06, 113/06, 2/09, 9/12, 82/14 in 35/24).

Zaradi neenotne in razpršene ureditve so pogoji za priznanje poklicne kvalifikacije, stroški in trajanje postopkov, različni.

Temeljni razlog za pripravo predloga zakona je ureditev področja priznavanja poklicnih kvalifikacij tujih zdravstvenih delavcev in sodelavcev (v nadaljnjem besedilu: zdravstveni delavci), ki morajo imeti

pred samostojnim opravljanjem dela v zdravstveni dejavnosti v Republiki Sloveniji priznana poklicna kvalifikacija, ki so jo pridobili v tujini.

Cilj predloga zakona je, da se področje priznavanja poklicnih kvalifikacij tujih zdravstvenih delavcev enotno uredi, kar bo omogočilo poenostavitev postopkov ter večjo preglednost med vodenjem postopkov. Predlog zakona vsebuje nujne, ciljano usmerjene ukrepe v zdravstvu, s katerimi se odločilno vpliva na lažje zaposlovanje tujih zdravstvenih delavcev z namenom poenotenja, poenostavitve in skrajšanja postopkov za priznavanje poklicnih kvalifikacij in zaposlovanje tujih zdravstvenih delavcev za stabilno delovanje zdravstvenega sistema v Republiki Sloveniji.

Trenutno je postopek priznavanja poklicne kvalifikacije za kandidate precej dolgotrajen. Preden vložijo vlogo na Ministrstvu za zdravje, morajo pridobiti druga dokazila, za katere morajo prav tako sprožiti postopek pri pristojnem organu (mnenje ENIC-NARIC centra ter opraviti izpit iz slovenskega jezika na višji ravni). S predlogom zakona želi predlagatelj postopek poenostaviti, in sicer tako, da za vse zdravstvene delavce velja enak postopek ter da celoten postopek poteka pri enem organu. Predlog zakona predlaga preverjanja znanja slovenskega jezika po zaključenem postopku priznavanja poklicne kvalifikacije, vendar pred opravljanjem strokovnega izpita in samostojnim opravljanjem dela v zdravstveni dejavnosti. Kandidat se namreč v praksi ter med opravljanjem dela pod mentorstvom lažje uči slovenskega jezika ter se spoznava z delovnimi nalogami določenega zdravstvenega poklica.

2. CILJI, NAČELA IN POGLATVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj, ki ga zasledujemo je urejen zdravstveni sistem, v katerem so na prvem mestu pravice pacientov in zagotavljanje strokovne, kakovostne in varne zdravstvene obravnave ob primerni dostopnosti. Ob spremljanju izvajanja veljavne zakonodaje v praksi je moč ugotoviti, da so določena področja priznavanja poklicnih kvalifikacij zdravstvenih delavcev pomanjkljivo oziroma neustrezno urejena ali pa sploh niso urejena. Predlog zakona je prvi korak, s katerim se naslavlja predvsem vsebine, ki so prepoznane kot najbolj pereče in potrebne enotne ureditve.

Predlog zakona predlaga uvedbo novosti, s katerimi bo zdravstveni sistem Republike Slovenije postal bolj dostopen za vstop tujih zdravstvenih delavcev, predvsem pa posledično bolj dostopen prebivalcem Republike Slovenije. Predlog zakona predvideva odpravo neusklajenosti med posameznimi pravnimi podlagami in postopki priznanja za posamezne poklice. Predlog zakona postopke ureja sistematično in enotno pri enem organu, s čimer se bomo izognili večstopenjskim postopkom, ki trenutno postopek priznanja poklicne kvalifikacije otežujejo in daljšajo. Z uvedbo enotne pravne podlage bodo poenoteni postopki priznavanja poklicnih kvalifikacij za vse zdravstvene delavce, ki so izobrazbo ali poklicno kvalifikacijo pridobili v tujini (izobrazba pridobljena v EU in izobrazba ali poklicna kvalifikacija, pridobljene izven EU), za katere trenutno veljajo različni pogoji in postopki. Z uvedbo enotnega postopka bo potek postopka krajši, stroški postopka bodo manjši, prav tako pa bodo odpravljene tudi administrativne ovire, ki postopke pogosto otežujejo.

Predlog zakona na novo ureja postopek priznanja poklicne kvalifikacije zdravstvenim delavcem (tuji strokovnjaki), ki izvajajo demonstracijske operacije. Predlog zakona uvaja tudi do največ šest mesečno usposabljanje pri ponudniku zaposlitve, z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije. Z novim zakonom bi za vse postopke uvedli presojo poklicne izobrazbe oziroma kvalifikacije s pomočjo izvedencev. Poleg omenjenih rešitev bi dokazovanje slovenskega jezika preverjali pred samostojnim opravljanjem poklica, s čimer bi postopek poenostavili in skrajšali.

Predlog zakona predvideva tudi vezanost zdravstvenega dela na obvezno zaposlitev pri ponudniku zaposlitve po priznanju poklicne kvalifikacije. Predlog zakona bi določal pogoje in postopek

priznavanja poklicne kvalifikacije za opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji za osebe, ki so v tretji državi zaključile formalno izobraževanje ali pridobile poklicno kvalifikacijo in za osebe, ki so v EU, državah Evropskega gospodarskega prostora ali v Švicarski konfederaciji zaključile le formalno izobrazbo in niso pridobile polne poklicne kvalifikacije. Za tiste ki so polno poklicno kvalifikacijo pridobili v EU se uporablja zakon, ki v pravni red prenaša Direktivo 2005/36/ES (Zakon o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev, v pristojnosti Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti).

2.2 Načela

Načelo zdravstvenega varstva oziroma dostopnosti do zdravstvenih storitev

V Republiki Sloveniji je že na ustavni ravni zagotovljena kot pravica do zdravstvenega varstva vsakemu, tj. ne le državljanu, z zakoni pa je določen način zagotavljanja te pravice iz javnih sredstev (proračunskih oziroma iz obveznega zdravstvenega zavarovanja). Glede na navedeno je predlagatelj zakona sledil temeljni dolžnosti države, da aktivno poskrbi, da zavarovanim osebam dejansko zagotavlja učinkovito zdravstveno varstvo na vseh ravneh zdravstvene dejavnosti. Zagotovljena mora biti pravica do dostopa do zdravstvenih storitev, pri čemer sledi upošteva njegove ekonomske, geografske, časovne, informacijske in druge vsebine ter sledi zlasti pravici do strokovne, kakovostne in varne zdravstvene obravnave.

Načelo zakonitosti

Zakoni, podzakonski predpisi in drugi splošni akti morajo biti v skladu z Ustavo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a; v nadaljnjem besedilu: Ustava). V skladu s četrtrim odstavkom 153. člena Ustave morajo posamični akti in dejanja državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil temeljiti na zakonu ali na zakonitem predpisu. Predlagatelj navedeno upošteva pri oblikovanju posameznih ukrepov na način, da pravice in obveznosti subjektov ureja na zakonski ravni, za podzakonsko (podrobneje) urejanje pa določa ustrezna zakonska napotila, pri čemer določa tudi nosilca in rok za izdajo podzakonskega predpisa oziroma drugo izvedbeno aktivnost.

Načelo socialne države

Načelo socialne države daje zakonodajalcu široko polje proste presoje pri zagotavljanju in uresničevanju socialne varnosti njegovih državljanov. Načelo je povezano z načelom vzajemnosti in solidarnosti.

Načelo pravne države

Pravna država temelji na pravilih, predpisanih v ustavi in zakonih, pri čemer ta pravila pomenijo omejevanje in nadzor oblasti, zagotavlja pa se tudi spoštovanje človekovih pravic in svoboščin ter ureja razmerja pravnih subjektov. Ravnanja oblasti in drugih subjektov morajo biti predvidljiva, zato predlagatelj pravice in obveznosti določa v samem zakonu in podrobnejše (izvedbene) ureditve ne prepušča podzakonskim aktom. Upoštevanje predmetnega načela zagotavlja jasnost in pregledanost pravne ureditve.

Načelo učinkovitosti, prožnosti in odpornosti zdravstvenega sistema

Navedeno načelo predstavlja prožnost in nenehno prilagajanje zdravstvenega sistema glede na izkazane potrebe uporabnikov in drugih deležnikov v zdravstvu, upoštevajoč aktualne javno zdravstvene podatke in stanje na trgu dela s ciljem, da bo zdravstvena obravnava dostopna, strokovna, kakovostna in varna v vsakem trenutku, tudi v času nepričakovanih oziroma izrednih stanj (npr. naravnih nesreč).

Načelo prilagajanja prava družbenim razmeram

Zakonodajalec nima le pravice, temveč tudi zavezo, da zakonodajo prilagaja danim družbenim razmeram in jo po potrebi spreminja, če to narekujejo spremenjena družbena razmerja. Načelo prilagajanja prava družbenim razmeram se v teh družbenih razmerah torej kaže kot ključni element načela pravne države. Predlagani zakon je posledica številnih spremenjenih družbenih razmer z vidika kadra v zdravstvu, spremenjenega načina in organizacije dela, napredka v zdravstveni stroki (in drugih resorjih, ki posredno ali neposredno vplivajo na zdravstveni sistem), globalizacije, horizontalnega in vertikalnega povezovanja, številnih inovacij in informatizacije.

Načelo enakosti (ne glede na osebne okoliščine posameznika)

Načelo enakosti pomeni enako dostopnost, uporabo in kakovost zdravstvenih storitev za enake potrebe ne glede na spol, starost, raso, vero, etnično pripadnost, gmotno stanje, družbeni položaj, sposobnosti plačila ali druge osebne okoliščine pacienta, pa tudi enako obravnavo drugih subjektov (deležnikov) v zdravstvu, pri čemer je razlikovanju dopuščeno le izjemoma, v posebej izkazanih in utemeljenih primerih. Navedeno se uresničuje tudi npr. prek postopka priznavanja poklicne kvalifikacije zdravstvenih delavcev in sodelavcev, ki so poklicno izobrazbo ali kvalifikacijo pridobili v tujini in želijo delo opravljati v Republiki Sloveniji.

Načelo osredotočenosti na pacienta

Usmerjenost k uporabniku zdravstvenih storitev (pacientu) in njegova zaščita oziroma varovanje je ena od vrednot, ki jih javnost utemeljeno pričakuje od javnega sektorja oziroma izvajalca javnih služb. Zaščita pravic pacienta se mora zagotavljati tekom celotne zdravstvene obravnave, vse od vstopa v javni zdravstveni sistem, do zaključka zdravstvene obravnave. Javna zdravstvena služba naj bi delovala tako, da so uporabniki (in drugi deležniki) v zdravstvu z njenimi storitvami zadovoljni, pri čemer je dostopnost do zdravstvenega varstva zagotovo ključni element, saj v zdravstvu vedno obstaja tveganje, da odložena pravica lahko pomeni tudi zamujena pravica (tj. ko zdravstvena storitev ni opravljena v razumnem času). Poleg tega se osredotočenost na pacienta kaže v njegovem varovanju tudi z vidika ne-zdravstvenih storitev oziroma storitev, ki imajo (zgolj) podporno ali administrativno naravo in gre za zagotavljanje učinkovitega delovanja sistema zdravstvenega varstva kot takega.

Načelo spoštovanja pacientovega časa

Vežano na prej navedeno načelo osredotočenosti na pacienta oziroma dostopnosti do zdravstvenih storitev predlagatelj posebej izpostavlja še načelo spoštovanja pacientovega časa. Uvodoma predlagatelj pojasnjuje, da pravica do spoštovanja pacientovega časa v skladu s slovensko zakonodajo (ZPacP) vključuje spoštovanje pacientovega časa v vseh fazah vključenosti pacienta v zdravstveno obravnavo, torej od čakalnega časa (čakanja pacienta pred ordinacijo), določanja stopnje nujnosti na napotni listini in uvrščanja v čakalni seznam (kadar obstajajo čakalne dobe za posamezno zdravstveno storitev), naročanja na zdravstveno storitev (elektronsko, po pošti, po telefonu in osebno v ordinaciji), upravljanja čakalnega seznama (vključno s črtanjem iz čakalnega seznama) in nenazadnje določitve roka za prejem izvida po končani zdravstveni storitvi. Predlog zakona z najrazličnejšimi sistemskimi ukrepi stremi k zmanjšanju čakalnih dob in s tem k zagotavljanju zdravstvenih storitev v okviru javne službe v razumnem času. Predlagatelj se zaveda, da je eden izmed ključnih vidikov zadovoljstva ravno izvedba zdravstvene storitve v najkrajšem možnem času, tj. v času, ki je sprejemljiv z vidika objektivne medicinske presoje kliničnih potreb pacienta glede na njegovo zdravstveno stanje, anamnezo, verjeten razvoj bolezni, stopnje bolečin ali naravo prizadetosti v trenutku uveljavljanja pravice pacienta.

Načelo (varstva) javnega interesa

Javni interes je bistvo izvajanja javne (zdravstvene) službe, zaradi česar predlagatelj v okviru vseh predlaganih ukrepov sledi javnemu interesu in ne temu, kar bi morda bilo interesantno javnosti (oziroma posameznim deležnikom). Vsebina tega načela je odvisna od razlage ciljanega ukrepa v vsakem konkretnem primeru. To pomeni, da so državni (zakonodajni, upravni in nato sodni) organi

tisti, od katerih je vsebina javnega interesa odvisna. Predlagatelj javni interes razlaga v skladu s temeljnimi ustavnimi načeli, pod nobenim pogojem ne posega v absolutne človekove pravice in svoboščine. Pri določanju ukrepov, ki so namenjeni izboljšanju delovanja zdravstvenega sistema (na vseh ravneh izvajanja zdravstvene dejavnosti), se neobhodno in primarno zasleduje javni interes.

Načelo sorazmernosti

Poleg tega, da lahko poseg v človekove pravice ali temeljne svoboščine temelji le na legitimnem, stvarno upravičenem cilju, je treba po ustavljeni ustavno sodni presoji vselej oceniti še, ali je ta v skladu z načeli prave države (2. člen Ustave), in sicer s tistim izmed teh načel, ki prepoveduje prekomerne posege države tudi v primerih, ko se z njimi zasleduje legitimen cilj (splošno načelo sorazmernosti). Poseg v ustavne pravice je lahko le tolikšen, kolikor je to dopustno, primerno, nujno in sorazmerno za zagotovitev pravic drugih, pri čemer predlagatelj opravi tudi t. i. tehtanje ustavnih pravic oziroma dobrin, ki bi bili pri tem lahko v koliziji.

Načelo varstva osebnih podatkov

Predlagatelj upošteva zahteve glede spoštovanja varstva osebnih podatkov, še zlasti na področju zdravstva, ko gre za t. i. občutljive osebne podatke, zato obdelavo podatkov, vključno z evidencami, natančno določa že na zakonski ravni.

Načelo učinkovitega izvajanja inšpekcijskega in drugega nadzora

Učinkovit nadzor je ključen za zagotavljanje doslednega izvajanja vseh preostalih ukrepov, pri čemer se predlagatelj dotakne zlasti inšpekcijskega, v manjši meri pa tudi upravnega, strokovnega in systemskega nadzora.

Načelo kakovosti in varnosti zdravstvene obravnave

Pri izvajanju zdravstvene obravnave mora biti v ospredju vedno strokovnost, kakovost in varnost.

Načelo vzajemnosti in solidarnosti

Načelo solidarnosti poudarja, da morajo biti državljani, ne glede na njihove plačilne zmožnosti, obravnavani enako glede na njihove potrebe po zdravstvenih storitvah. Posameznik, ki potrebuje več zdravstvenih storitev, jih tudi dobi. Načelo vzajemnosti in solidarnosti pomeni prenos finančnih bremen za zdravljenje in ostala tveganja, ki se porazdelijo med prebivalstvo, ne glede na spol, starost, zdravstveno stanje, ekonomski status in ostale dejavnike, na posameznike, ki zdravstvene storitve najbolj potrebujejo.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlogom zakona želi predlagatelj uvesti novosti, ki se na podlagi trenutne zakonske ureditve izkazali za smotrne in potrebne:

- **Ureditev področja demonstracijskih posegov**

24.a člen ZZDej določa, da lahko zdravstveni delavec, državljan države članice Evropske unije, držav Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije, ki opravlja zdravstvene storitve v skladu s predpisi države sedeža v Republiki Sloveniji na podlagi prijave opravlja zdravstvene storitve občasno ali začasno v skladu z Direktivo 2005/36/ES, če te niso v nasprotju s tem zakonom in drugimi predpisi s področja zdravstvenega varstva.

Demonstracijski posegi v obliki prikaza inovativnih in novih posegov na področju zdravstva, običajno v simuliranem okolju, trenutno niso urejeni in se ne beležijo na ravni Ministrstva za zdravje, zato predlagatelj predlaga uvedbo te novosti. Predlog predvideva, da lahko Ministrstvo za zdravje dovoli opravljanje demonstracijskih operacij zdravniku specialistu, ne glede na državo, v kateri je pridobil poklicno kvalifikacijo pod pogoji, ki so določeni z 24.a členom predloga zakona. S predlogom zakona

želimo urediti regulacijo tovrstnih posegov, s čimer bi s poklicnim zavarovanjem uredili tudi odgovornost za demonstracijske posege.

- **Uvedba izvedenca za presojo izobraževalnih programov vseh zdravstvenih delavcev**

V skladu s 189. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb; v nadaljnjem besedilu: ZUP) uradna oseba lahko imenuje izvedenca, če je za ugotovitev ali presojo kakšnega dejstva, ki je pomembno za rešitev zadeve, potrebno strokovno znanje, s katerim uradna oseba, ki vodi postopek, ne razpolaga. Za presojo ustreznosti pridobljene poklicne kvalifikacije se najpogosteje določijo ustrezni strokovni organi, npr. zbornice, strokovna združenja ipd. Za presojo izobraževalnih programov se navadno določijo izvedenci akreditiranih izobraževalnih zavodov, ki izvajajo določen program, ki ga je zdravstveni delavec opravil v tujini.

Trenutno se mnenje izvedenca zahteva le v postopkih priznanja poklicne kvalifikacije zdravstvenih delavcev, v kolikor uradna oseba nima zadostnega strokovnega znanja za presojo izobraževalnega programa, ki ga je kandidat zaključil v tujini. V postopkih, ki jih vodimo na podlagi Pravilnika o pripravništvu in strokovnih izpitih, se za izvedensko mnenje ne zaprosi, če je ministrstvo mnenje za isti izobraževalni program na isti izobraževalni ustanovi v primerljivem letu izobraževanja že pridobilo, s čimer je pridobilo tudi primerno strokovno znanje za presojo istega izobraževalnega programa.

V postopkih priznanja poklicnih kvalifikacij zdravstvenih delavcev, ki so poklicno kvalifikacijo pridobili v državi članici Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarski konfederaciji (v nadaljnjem besedilu: države pogodbenice) in jih vodimo po avtomatičnem oziroma splošnem sistemu na podlagi Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev (Uradni list RS, št. 39/16, 47/19, 92/21 in 76/23; v nadaljnjem besedilu: ZPPPK), mnenje izvedenca ni obvezno, uradna oseba sama presodi, če je le-to potrebno v konkretnem primeru.

Ustreznost in primerljivost izobraževalnega programa zdravnikov in doktorjev dentalne medicine, ki imajo v Republiki Sloveniji ponudbo za delo in jih vodimo po postopku na podlagi ZPPKZ, presoja tričlanska strokovno-posvetovalna komisija, ki jo za oblikovanje mnenja v postopku priznavanja posamezne vrste poklicne kvalifikacije imenuje ministrstvo. Sestava tričlanske komisije za postopek, zaradi težje terminske uskladitve imenovanih članov, predstavlja administrativno oviro.

Z uvedbo izvedenca za priznavanje poklicnih kvalifikacij za vse poklice želi predlagatelj poenotiti prakso. Predlog zakona predvideva, da lahko ministrstvo v postopku priznavanja poklicne kvalifikacije zahteva mnenje izvedenca, ki mora mnenje podati najpozneje v 15 dneh od prejema zahteve za presojo ustreznosti, sicer pristojni organ lahko izda odločbo brez tega mnenja oziroma lahko določi novega izvedenca. S predlogom zakona predlagatelj predlaga možnost imenovanja izvedenca za vse zdravstvene delavce, s čimer bi se izognili oviram pri oblikovanju strokovno-posvetovalne komisije.

Predlagatelj predvideva tudi določitev roka za pripravo izvedenskega mnenja. Trenutno v Pravilniku o vsebini in poteku pripravnštva in sekundariata ter strokovnem izpitu doktorjev dentalne medicine in zdravnikov (Uradni list RS, št. 76/22) rok za pripravo mnenja ni določen. Po ZPPKZ mora strokovno-posvetovalna komisija obrazloženo mnenje podati v 15 dneh od prejema zahteve. V skladu z ZPPPK lahko uradna oseba zahteva mnenje pristojne zbornice ali drugega pristojnega organa oziroma organizacije, ki mora dati mnenje najpozneje v 20 dneh, sicer pristojni organ izda odločbo brez tega mnenja. Da bi se izognili dolgemu čakanju na izvedensko mnenje, predlagatelj predlaga, da se za pripravo izvedenskega mnenja določi 15 dnevni rok. V kolikor izvedenec mnenja ne bi podal v roku, je predvideno tudi, da lahko ministrstvo imenuje novega izvedenca.

- **Usposabljanje**

Predlog zakona predvideva usposabljanje z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije. V trenutno veljavni zakonodaji javni zdravstveni zavod (v nadaljnjem besedilu: JZZ) kandidatu, ki ni zaposlen pri njem, ne more poravnati stroškov tečaja in izpita iz znanja slovenskega jezika ter ga vključiti v delovni proces zdravstvenega zavoda, zato se tuji kandidati težje integrirajo v delovno okolje in socialno-gospodarsko življenje Republike Slovenije. Predlagatelj meni, da bi z uvedbo usposabljanja tujim kandidatom omogočili hitrejšo jezikovno, kulturno, gospodarsko in družbeno integracijo, hkrati pa bi ponudniku zaposlitve omogočili, da kandidatu ponudi bonitete, s katerimi bi lažje pridobil nov zdravstveni kader.

Predlog zakona predvideva, da lahko ministrstvo zdravstvenemu delavcu, ki ima ponudbo za delo v Republiki Sloveniji, na predlog ponudnika zaposlitve, v sklepu o določitvi dopolnilnih pogojev določi največ šest mesečno usposabljanje pri ponudniku zaposlitve. Pred opravljanjem usposabljanja mora kandidat opraviti morebitne dopolnilne izpite, v kolikor so le-ti določeni s sklepom ministrstva o dopolnilnih pogojih. Kandidat usposabljanje opravlja pri ponudniku zaposlitve pod mentorstvom. Med usposabljanjem se kandidat uči slovenskega jezika, pripravlja na strokovni izpit, se seznanja z organizacijo in delom v zdravstvenem zavodu ter se usposablja za samostojno opravljanje dela v zdravstveni dejavnosti. Usposabljanje ni nadomestilo pripravništva. Ministrstvo lahko poleg usposabljanja določi tudi pripravništvo.

JZZ, ki kandidatu ponudi zaposlitev, od ponudbe zaposlitve do vpisa v register in začetka opravljanja samostojnega dela kandidatu ne more ponuditi nobenih bonitet. Z usposabljanjem želi predlagatelj JZZ ponuditi možnost, da kandidata že v samem postopku spozna z delom in organizacijo JZZ ter mu pomaga pri učenju slovenskega jezika. Kandidat bo tako po opravljenih dopolnilnih obveznostih ter vpisu v register bolj samostojen pri svojem delu ter se bo lažje vključil v delovni proces JZZ.

- **Vežanost zdravstvenega delavca na zaposlitev pri ponudniku zaposlitve po zaključenem postopku**

Predlagatelj predlaga vežanost zdravstvenega delavca na zaposlitev pri delodajalcu, ki je kandidatu ponudil zaposlitev, po zaključenem postopku.

Predlagatelj predlaga, da kandidat oziroma vlagatelj, ki se po svoji krivdi v roku 12 mesecev po izdani odločbi o priznanju poklicne kvalifikacije ne zaposli pri ponudniku zaposlitve, stroške izvedenca, stroške dopolnilnih izpitov in stroške opravljanja preizkusa strokovne usposobljenosti, ponudniku zaposlitve povrne. Vlagatelj, ki po končanem postopku iz razlogov, ki so na njegovi strani, ostane zaposlen pri ponudniku zaposlitve manj kot za enkratno časovno obdobje trajanja prilagoditvenega obdobja, je dolžan povrniti sorazmerni del stroškov postopka.

Podoben način ureditve izhaja iz šestega odstavka 25. člena ZZdrS ki določa, da je zdravnik specialist, ki po končani specializaciji iz razlogov, ki so na njegovi strani, ostane zaposlen pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe manj kot za enkratno časovno obdobje opravljanja specializacije, dolžan povrniti sorazmerni del stroškov specializacije.

Predlagatelj predlaga, da se po vzoru prikazane ureditve za zdravnika specialista uredi tudi vežanost zdravstvenega delavca na zaposlitev pri ponudniku zaposlitve po zaključenem postopku priznavanja poklicne kvalifikacije. S predlagano ureditvijo želi predlagatelj zagotoviti varstvo pred oškodovanjem države, do katerega bi prišlo s prelivanjem sredstev iz javnega v zasebni sektor ter čim bolj učinkovito zagotavljanje kakovostne zdravstvene storitve vsem prebivalcem države, tudi v regijah, ki so bolj oddaljene od centra in zato po naravi stvari manj privlačne za zaposlitev.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

Število vlog za priznanje poklicne kvalifikacije se v zadnjih letih drastično povečuje. V času razglašene epidemije COVID-19 je zaradi razmer število vlog upadlo, a se od leta 2022 dviguje. Zaradi bolj realne predstave je finančna ocena narejena na podlagi podatkov za leto 2023 in 2024.

S 1. 1. 2024 je v veljavo stopil Zakon o interventnih ukrepih na področju zdravstva, dela in sociale ter z zdravstvom povezanih vsebin (Uradni list RS, št. 136/23 in 35/24 – ZZdrS-J; v nadaljnjem besedilu: ZIUZDS), ki je z 19. členom odpravil četrty, peti in šesti odstavek 7. člena ZPPKZ, s čimer je bila odpravljena zgornja meja števila ponudb za zdravnike, doktorje dentalne medicine, zdravnike specialiste ter doktorje dentalne medicine specialiste za delo v Republiki Sloveniji, ki jo je vsako leto določil minister za zdravje na podlagi potreb izvajalcev zdravstvene dejavnosti. Z odpravo Odredbe o zgornji meji števila ponudb za delo v Republiki Sloveniji za vsako leto se je število vlog za zdravnike, doktorje dentalne medicine, zdravnike specialiste ter doktorje dentalne medicine specialiste povečalo, saj od začetka leta 2024 število ponudb za delo v Republiki Sloveniji za omenjene poklice ni več omejeno.

Glede na potrebe v zdravstveni dejavnosti in vse večjega pretoka zdravstvenih delavcev iz drugih držav, pričakujemo, da se bo število vlog v naslednjih letih še povečalo. Povečanje števila vlog ima finančne posledice na državni proračun in zdravstveno blagajno.

Kot izhaja iz 23. člena predloga zakona v postopku priznavanja poklicne kvalifikacije nastanejo naslednji stroški: stroški izvedenca, stroški opravljanja dopolnilnih izpitov, stroški opravljanja strokovnega izpita, stroški opravljanja pripravništva, stroški usposabljanja, stroški prilagoditvenega obdobja in stroški opravljanja preizkusa strokovne usposobljenosti.

Stroški opravljanja strokovnega izpita bremenijo delodajalca kandidata, kadar kandidat pri njem opravlja pripravništvo. V nasprotnem primeru stroški strokovnega izpita bremenijo kandidata. Stroški opravljanja pripravništva se krijejo iz proračuna Republike Slovenije. Stroški izvedenca, stroški opravljanja dopolnilnih izpitov in stroški opravljanja preizkusa bremenijo ponudnika zaposlitve. Če kandidat oziroma vlagatelj zahtevi ni predložil ponudbe za delo v Republiki Sloveniji, navedeni stroški bremenijo kandidata oziroma vlagatelja. Stroški usposabljanja in stroški prilagoditvenega obdobja bremenijo ponudnika zaposlitve. Če kandidat oziroma vlagatelj zahtevi ni predložil ponudbe za delo, stroški usposabljanja in prilagoditvenega obdobja bremenijo kandidata oziroma vlagatelja.

Usposabljanje je novost, zato ni možno vnaprej oceniti dejanskega stanja, koliko delodajalcev bo podalo predlog za izvajanje usposabljanja kandidata oziroma vlagatelja. Kandidat oziroma vlagatelj bo v času usposabljanja zaposlen na delovno mesto pripravnika, vendar pa bo usposabljanje financiral delodajalec, ki mu je ponudil zaposlitev.

Stroški strokovnega izpita, stroški izvedenca, stroški usposabljanja, stroški preizkusa strokovne usposobljenosti in prilagoditvenega obdobja torej bremenijo zdravstveno blagajno, če ima kandidat oziroma vlagatelj ponudnika zaposlitve, v nasprotnem pa kandidata oziroma vlagatelja. Stroški pripravništva pa imajo finančne posledice za državni proračun.

Na podlagi četrtega odstavka 55. člena Zakona o interventnih ukrepih na področju zdravstva, dela in sociale ter z zdravstvom povezanih vsebin (Uradni list RS, št. 136/23) je 18. 5. 2024 stopil v veljavo Pravilnik o povračilu stroškov za financiranje tečaja in opravljanja preizkusa znanja iz slovenskega jezika (Uradni list RS, št. 42/24; v nadaljnjem besedilu: Pravilnik o povračilu stroškov), na podlagi katerega se ponudniku zaposlitve vrnejo stroški tečaja in izpita iz znanja slovenskega jezika, ki ga je

opravljala kandidat, ki je podal vlogo za priznanje poklicne kvalifikacije, vendar največ do višine 300 eurov za posameznega kandidata. Ukrep velja do 31. decembra 2025, zato predlagatelj predlaga, da se takšna ureditev ohrani v predlogu zakona.

Višina povračila stroškov tečaja in opravljanja preizkusa znanja iz slovenskega jezika je bil ob pripravi Pravilnika o povračilu stroškov ocenjen na 120.000 eur letno. Do novembra 2023 je Ministrstvo za zdravje prejelo 350 vlog za priznanje poklicne kvalifikacije, zato je bila kot osnova za izračun za celotno leto vzeti 400 vlog. V kolikor bi vsi kandidati imeli ponudbo za delo v Republiki Sloveniji in bi iz proračuna izvajalcu za vsakega kandidata povrnili stroške tečaja in preizkusa znanja v višini 300 EUR, se strošek, ki ga krije državni proračun, ocenjuje do maksimalno 120.000 EUR na letni ravni.

Po sprejemu Pravilnika o povračilu stroškov je Ministrstvo za zdravje do oktobra 2024 prejelo 16 vlog za povračilo stroškov in povrnilo stroške v višini 4.800 EUR.

Leto	Strošek	Število	Osnova za izračun	Skupno	Finančna posledica
2023	PREIZKUS STROKOVNE USPOSOBLJENOSTI	11	1.612,80 EUR na PSU za kandidata	17.740,80 EUR	Zdravstvena blagajna/vlagatelj
2024	PREIZKUS STROKOVNE USPOSOBLJENOSTI	22	1.612,80 EUR na PSU za kandidata	35.481,60 EUR	Zdravstvena blagajna/vlagatelj
2023	STROKOVNI IZPIT	240 (122 zdravniki, doktorji dentalne medicine, 118 ostali poklici)	300 EUR zdravniki, 250 EUR doktorji dentalne medicine, 200 EUR ostali poklici	33.855,00 EUR (zdravniki, doktorji dentalne medicine), 23.600,00 EUR (ostali poklici)	Zdravstvena blagajna/vlagatelj
2024	STROKOVNI IZPIT	111 (54 zdravniki in doktorjev dentalne medicine, 57 ostali poklici)	300 EUR zdravniki, 250 EUR doktorji dentalne medicine, 200 EUR ostali poklici	14.985,00 EUR (zdravniki, doktorji dentalne medicine), 14.400,00 EUR (ostali poklici)	Zdravstvena blagajna/vlagatelj
2023	SEKUNDARIAT	85	32. plačni razred - 1.604,47 EUR osnovna plača bruto, 10 mesecev	1.091.039,60 EUR	Državni proračun
2024	SEKUNDARIAT	29	32. plačni razred - 1.604,47 EUR osnovna plača bruto, 10 mesecev	372.237,04 EUR	Državni proračun
2023	PRIPRAVNIŠTVO	67 s srednjo izobrazbo, 31 z visoko/univerzitetno izobrazbo	18. plačni razred - 926,55 EUR/28. plačni razred - 1.371,50EUR, 6 mesecev	372.473,10 EUR+255.099,00 EUR=627.572,10 EUR	Državni proračun
2024	PRIPRAVNIŠTVO	39 s srednjo izobrazbo, 14 z visoko/univerzitetno izobrazbo	18. plačni razred - 926,55 EUR/28. plačni razred - 1.371,50EUR, 6 mesecev	216.812,70 EUR+115.206,00 EUR=332.018,70 EUR	Državni proračun

2023	PRILAGODITVENO OBDOBJE	39	40. plačilni razred - 2.195,84 EUR, 8 mesecev	685.102,08 EUR	Zdravstvena blagajna
2024	PRILAGODITVENO OBDOBJE	49	40. plačilni razred - 2.195,84 EUR, 8 mesecev	860.769,28 EUR	Zdravstvena blagajna
2023	SLOVENSKI JEZIK	400	300 EUR	120.000,00 EUR	Državni proračun
2024	SLOVENSKI JEZIK	16	300 EUR	4.800,00 EUR	Državni proračun
Finančne posledice za zdravstveno blagajno za leto 2023					763.297,88 EUR
Finančne posledice za zdravstveno blagajno za leto 2024					925.635,88 EUR
Finančne posledice za državni proračun za leto 2023					1.838.611,7 EUR
Finančne posledice za državni proračun za leto 2024					709.055,74 EUR

V letu 2023 so nastali stroški v breme delodajalca, kandidata oziroma vlagatelja iz naslova naloženih dopolnilnih obveznosti (strokovni izpit, preizkus strokovne usposobljenosti, prilagoditveno obdobje) v višini 763.297,88 EUR.

V letu 2023 je bil strošek proračuna iz naslova izvajanja pripravništva za kandidate iz tujine v višini 1.838.611,70 EUR.

V letu 2024 so nastali stroški v breme delodajalca, kandidata oziroma vlagatelja iz naslova naloženih dopolnilnih obveznosti (strokovni izpit, preizkus strokovne usposobljenosti, prilagoditveno obdobje) v višini 925.635,88 EUR.

V letu 2024 je bil strošek proračuna iz naslova izvajanja pripravništva za kandidate iz tujine v višini 709.055,74 EUR.

Predvidena ocena finančnih posledic za leto 2025 za državni proračun se ocenjuje na do dva milijona EUR za pripravništvo, sekundariat in povračilo stroškov tečaja in izpita iz slovenskega jezika.

Predvidena ocena finančnih posledic za leto 2025 za zdravstveno blagajno, v breme delodajalca se ocenjuje na do en milijon EUR.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Proračunska sredstva, katerih porabo predvideva predlog zakona, so zagotovljena v sprejetem državnem proračunu na naslednjih proračunskih postavkah:

- PP 221206 - Financiranje storitve nad rednim obsegom programa zdravstvene dejavnosti 15. člen ZNUZSZS in NRP 2711-22-0039 - Dodatki 15. ter 16. člen ZNUZSZS,
- PP 170258 - Pripravništvo zdravstvenih delavcev in sodelavcev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravom Evropske unije.

Pravila priznavanja poklicnih kvalifikacij so določena z Direktivo 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij in veljajo za vse državljane držav članic Evropske unije, EGP in Švicarske konfederacije, v skladu s posebnimi pogoji pa tudi za državljane tretjih držav, ki želijo v drugi državi članici gostiteljici opravljati določen reguliran poklic.

Estonija

Če je bila izobrazba pridobljena zunaj Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švice in oseba ni registrirana v nobeni od teh držav ter ima v zadnjih petih letih vsaj tri leta delovnih izkušenj, potem morajo vsi zdravniki, zobozdravniki, medicinske sestre in babice, katerih izobrazba izpolnjuje estonske zahteve, za registracijo opraviti izpit o skladnosti.

Če je bila izobrazba pridobljena pred manj kot petimi leti, ni nujno, da dokažejo delovne izkušnje. Če je bila izobrazba pridobljena pred vsaj petimi leti (ali več), morajo dokazati, da imajo ustrezne delovne izkušnje vsaj tri leta zapored v zadnjih petih letih. Če teh delovnih izkušenj nimajo, potem kvalifikacije ne izpolnjujejo zahtev in jih ni mogoče registrirati v Estoniji.

Če želi biti prosilec registriran kot zdravnik specialist, se mora najprej registrirati kot zdravnik, nato pa Zdravstveni svet obravnava vlogo za registracijo njegove specializacije. Če je bilo trajanje študija specializacije krajše kot v Estoniji, potem ne more biti registriran kot zdravnik specialist. Če izobrazba (in po potrebi delovne izkušnje) ustreza zahtevam, potem morajo opraviti tudi izpit za skladnost specializacije. Izpit za skladnost organizira Univerza v Tartuju ali zdravstvena šola, sestavljen pa je iz delovne prakse in teoretičnega izpita. Izpit o skladnosti se opravlja v estonščini. Univerza v Tartuju ali zdravstvena šola pošlje osebo na delovno prakso v učno bolnišnico Univerze v Tartuju ali v bazo prakse zdravstvene šole. Pristojbina osebe, ki je med prakso napotena na delovno prakso, organizacijski stroški univerze v Tartuju ali visoke zdravstvene šole in pristojbina za nadzor delovne prakse se krijejo iz državnega proračuna prek proračuna ministrstva za socialne zadeve (razen za zobozdravnike od 1. julija 2024). Oseba, napotena na delovno prakso, mora biti med opravljanjem delovne prakse registrirana v informacijskem sistemu zdravstvene uprave.

Delovna praksa traja od enega do šest mesecev (običajno traja štiri mesece), lahko pa se na zahtevo nadzornika podaljša za največ eno leto. Univerza v Tartuju ali zdravstvena šola organizira teoretični izpit za osebe, ki so opravile prakso, v 12 mesecih po zaključku delovne prakse.

Zdravniki morajo govoriti estonski jezik na ravni C1, medicinske sestre pa na ravni B2. Zdravstveni delavci jezika ne dokazujejo zbornici ali pristojnemu organu za priznavanje kvalifikacij, na njih je, da opravijo izpit iz estonskega jezika, prav tako pa mora delodajalec poskrbeti, da strokovnjaki tekoče govorijo estonsko.

Francija

Postopek priznanja poklicne kvalifikacije je v Franciji enak za vse zdravstvene delavce. Postopek za pridobitev dovoljenja za opravljanje zdravstvenega poklica v Franciji poteka v treh fazah.

Najprej se morajo kandidati prijaviti na razpis za preverjanje znanja (v nadaljnjem besedilu: EVC), ki poteka v obdobju enega meseca okoli maja. EVC morajo opraviti vsi kandidati, ki želijo opravljati prakso v Franciji. Delovne izkušnje se pri razpisu EVC ne upoštevajo. Ob koncu EVC si uspešni kandidati izberejo zaposlitev v zdravstveni ustanovi.

Kandidati si delovno mesto izberejo s seznama, ki ga pripravi ministrstvo za zdravje. V izbrani ustanovi nato opravljajo dvoletni program utrjevanja znanj in spretnosti. Po opravljenem programu utrjevanja znanj in spretnosti lahko kandidat pri komisiji za izdajo dovoljenj za izvajanje zdravstvene dejavnosti. Po priznani poklicni kvalifikaciji se lahko kandidat vpiše v register posameznega zdravstvenega poklica za izvajanje bolnišnične in zasebne prakse. Kandidat mora ob predložitvi vloge komisiji za izdajo dovoljenja za opravljanje zdravstvene dejavnosti predložiti potrdilo o znanju francoskega jezika vsaj na ravni B2.

Irska

Na Irskem so za različne poklice pristojni različni regulatorji. Za priznavanje poklicnih kvalifikacij medicinskih sester in babic je pristojen Odbor za zdravstveno nego in babištvo Irske (NMBI). Kvalifikacija vsakega kandidata se individualno oceni glede na standarde in zahteve NMBI za priznanje kvalifikacij. Presoja izobrazbe kandidata opravijo izkušene medicinske sestre in babice z izobrazbo. Kandidati morajo imeti dokazilo o znanju irskega jezika na ravni C1 po CEFR. Dokazilo o znanju jezika po priznanju kvalifikacije je pogoj za vpis v register.

Za priznavanje poklicnih kvalifikacij doktorjev dentalne medicine je pristojen Svet za zobozdravstvo, za zdravnike pa Zdravniški svet. Za ostale poklice (fizioterapevti, dietetiki, radiologi, socialni delavci itd.) je pristojen CORU – regulator zdravstvenih in socialno varstvenih delavcev.

V postopek so vključeni tudi strokovnjaki/izvedenci za posamezne zdravstvene poklice. Znanje jezika se preverja v postopku priznavanja poklicne kvalifikacije.

Litva

Priznavanje poklicnih kvalifikacij, pridobljenih v tretjih državah, se v Litvi izvaja v skladu z Zakonom o priznavanju reguliranih poklicnih kvalifikacij s strani Republike Litve in Odredbo direktorja državnega akreditacijskega organa za zdravstvene dejavnosti pri Ministrstvu za zdravje „Glede priznavanja poklicnih kvalifikacij reguliranih poklicev, ki sodijo na področje nadzora Ministrstva za zdravje Republike Litve, razen poklica farmacevt in farmacevtskih tehnikov“.

Na podlagi omenjene pravne podlage se poklicna kvalifikacija prizna, ne prizna ali pa se določi dopolnilni ukrep. Z zakonito delo v zdravstveni dejavnosti v Litvi mora imeti kandidat licenco.

Postopek priznanja je enak za vse zdravstvene delavce. V kolikor kvalifikacija ni skladna s zahtevano kvalifikacijo v Litvi, se lahko določi dopolnilni ukrep v obliki kvalifikacijskega izpita.

Demonstracijske operacije ali druge postopke za namene usposabljanja v Litvi lahko izvajajo le osebe iz držav EU, ki so predložile izjavo o začasem in občasem opravljanju storitev. Osebe s sedežem zunaj EU takšnih storitev ne morejo opravljati.

V postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij, pridobljenih v tretjih državah, v Litvi sodeluje komisija, katere člani so predstavniki univerz, visokih šol in državnega akreditacijskega organa.

Znanje litovskega jezika se v postopku priznavanja ne zahteva, vendar mora oseba, ki zaprosi za licenco, opraviti državni jezikovni izpit vsaj na ravni B1.

Malta

Poklicne kvalifikacije farmacevtov presoja Lekarniški svet, medicinskih sester in babic pa Svet za medicinske sestre in babice. V postopku preverjanja kvalifikacije svet primerja kvalifikacijo, pridobljeno izven EU, z malteško kvalifikacijo ter doseganje minimalnih zahtev za usposabljanje, določenimi v direktivi 2005/36/ES. Zdravniki, ki so kvalifikacijo pridobili izven EU, morajo opraviti zakonsko predpisan izpit Zdravniškega sveta Malte. Za priznavanje specialističnih nazivov zdravnikov in doktorjev dentalne medicine je pristojen Odbor za akreditacijo zdravnikov specialistov (MSAC) oziroma Odbor za akreditacijo zobozdravnikov specialistov (DSAC).

V postopkih priznavanja poklicnih kvalifikacij sodelujejo tudi strokovnjaki, ki imajo potrebno strokovno znanje za oceno primerljivosti kvalifikacij. Kandidatu, čigar poklicna kvalifikacija ni primerljiva z malteško, se lahko naloži opravljanje dodatnega usposabljanja, prilagoditvenega tečaja, izravnalnega ukrepa in preizkusa jezikovnega znanja. Znanje jezika se zahteva že ob začetku postopka.

Nizozemska

V postopku priznavanja poklicne kvalifikacije dokazila o delovnih izkušnjah niso obvezna, vendar so za komisijo pomembna. Komisija najprej preveri ustreznost pridobljene poklicne kvalifikacije, v kolikor kvalifikacija ni popolnoma primerljiva, komisija upošteva tudi opravljene dodatne tečaje in delovne izkušnje. Za vsak poklic je oblikovana komisija za priznanje tuje poklicne kvalifikacije. V primeru razlik med pridobljeno in zahtevano poklicno kvalifikacijo za opravljanje zdravstvenega poklica na Nizozemskem, mora kandidat opraviti dodatno usposabljanje ali pripravništvo. Komisija predlaga vsebine in trajanje dodatnega usposabljanja.

Zdravniki, zobozdravniki in medicinske sestre morajo med postopkom opraviti strokovni preizkus znanja in veščin. Rezultate preizkusa pregleda komisija in so zelo pomembni za nadaljevanje postopka. Specialistične nazive priznavajo komisije za registracijo specialistov za posamezne poklice. Znanje jezika se zahteva ob začetku postopka. Kandidat mora izkazati ustrezno znanje nizozemskega in angleškega jezika. Za medicinske sestre in farmacevtske pomočnike se zahteva znanje nizozemščine na ravni B1, za fizioterapevte in babice raven B2, za zdravnike, doktorje dentalne medicine, farmacevte in psihoterapevte na ravni B2+. Kandidati morajo izkazati tudi bralne sposobnosti v angleškem jeziku.

Slovaška

Na Slovaškem se za večino poklicev poklicne kvalifikacije pridobljene v tretjih državah priznavajo po splošnem sistemu priznavanja skladno z Direktivo 2005/36/ES, zato je postopek precej podoben postopku priznanja poklicnih kvalifikacij za regulirane poklice držav članic, ki niso sektorski.

Zdravstveni delavci (v vseh reguliranih poklicih na področju zdravstva) morajo za priznanje kvalifikacije v splošnem sistemu (na podlagi primerjave minimalnih zahtev, ki so določene z Direktivo 2005/36/ES) opraviti še dopolnilni teoretični in praktični izpit v slovaškem jeziku. Izpit poteka večkrat letno. Pred opravljanjem izpita lahko strokovni delavec iz tretje države dela le pod nadzorom polno usposobljenega strokovnega delavca in se pripravlja na izpit. Šele po opravljenem dopolnilnem izpitu lahko pridobi popolno priznanje poklicnih kvalifikacij in samostojno opravlja poklic.

Na Slovaškem ne obstaja koncept demonstracijskih operacij. Zdravstveni delavci iz tretjih držav ne morejo dela v zdravstveni dejavnosti opravljati začasno ali občasno, ampak morajo opraviti postopek popolnega priznanja.

V postopku priznanja sodelujejo strokovnjaki, ki opravijo primerjavo izobraževalnega programa in določijo morebitne dopolnilne ukrepe (izpit ali prilagoditveno obdobje).

Raven znanja jezika ni posebej določena, vendar pa mora biti strokovnjak dovolj vešč, da opravi dopolnilni izpit v slovaškem jeziku, ki zadostuje za preverjanje zadostnega znanja jezika, vključno s strokovno terminologijo. Znanje jezika se preverja med postopkom, med opravljanjem dopolnilnega izpita.

Švedska

Pridobitev licence za opravljanje 23 reguliranih poklicev in priznanje poklicne kvalifikacije, pridobljene v tujini, ureja Uredbi o varnosti pacientov. V skladu z omenjeno uredbo se licenca za opravljanje zdravstvene dejavnosti izda kandidatom, ki so poklicno kvalifikacijo pridobili izven EU, če:

- so dokazali znanje švedske zakonodaje,
- so dokazali strokovno znanje in spretnosti ter
- so dokazali ustrezno jezikovno znanje za opravljanje poklica.

Delovne izkušnje se načeloma ne upoštevajo pri priznavanju poklicne kvalifikacije. Postopek priznanja je enak za vse poklice, vendar nekaterim poklicem ni potrebno opravljati preizkusa znanja (na primer psihologi in kiropraktiki). V postopku priznanja kvalifikacije sodelujejo tudi strokovnjaki, ki

so določeni za vsakega od 23 reguliranih zdravstvenih poklicev, pomaga pa tudi Švedski svet za visoko šolstvo.

Zdravniki in doktorji dentalne medicine lahko zaprosijo za priznanje specialističnega naziva po opravljeni specializaciji na Švedskem. Najprej mora kandidat zaprositi za švedsko licenco za opravljanje reguliranega poklica, šele po pridobljeni zdravniški licenci lahko začne opravljati specialistično usposabljanje.

Demonstracijske postopke lahko izvajajo le kandidati po pridobitvi posebnega dovoljenja Nacionalnega odbora za zdravje in socialno varstvo. Za pridobitev omenjenega dovoljenja mora kandidat med drugim izpolnjevati posebne zahteve glede pridobljene izobrazbe, delovnih izkušenj ter zahteve izvajalca zdravstvene storitve, ki želi gostiti tujega specialista.

Za dokazovanje jezikovnega znanja mora imeti kandidat potrjeno oceno ali potrdilo o znanju švedskega jezika:

- švedščina 3 ali švedščina kot drugi jezik 3 na občinskem srednješolskem izobraževanju odraslih (Komvux),
- švedščina na ravni C1 v skladu s Skupnim evropskim referenčnim okvirom za jezik,
- opravljen izpit ali tečaj, ki izpolnjuje pogoje za vpis na visokošolski študij.

Za pridobitev zaščitenega poklicnega naziva pomočnik medicinske sestre se zahteva:

- švedščina 1 ali švedščina kot drugi jezik 1 na občinski srednji šoli za odrasle (Komvux),
- švedščina na ravni B2 v skladu s Skupnim evropskim referenčnim okvirom za jezik.

Enakovredno znanje norveškega ali danskega jezika ustreza tudi zahtevam za švedščino. Kandidat lahko svoje jezikovno znanje dokaže tudi tako, da ponudniku zdravstvenih storitev omogoči, da oceni, ali ima jezikovno znanje, ki je potrebno za opravljanje poklica. Zdravstveni delavec mora izpolniti obrazec in opisati, kako je bila ocena opravljena.

Za priznanje izobrazbe kandidatu ni potrebno dokazovati znanje jezika. Kandidat mora znanje švedskega jezika dokazovati ob preizkusu znanja ali ob nastopu pripravništva ali dodatnega usposabljanja. Kandidat mora potrdilo o znanju jezika predložiti najkasneje ob vložitvi vloge za licenco.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagatelj s predlogom zakona zasleduje cilj poenotenja in skrajšanja postopka ter zmanjšanja administrativnih ovir za lažji prehod zdravstvenih delavcev, ki so formalno izobrazbo ali kvalifikacijo pridobili v tuji državi.

V trenutno veljavni zakonodaji mora kandidat v postopku priznanja poklicne kvalifikacije kot obvezno prilogo k vlogi predložiti mnenje o izobraževanju ENIC-NARIC centra, zato mora pred začetkom postopka za priznavanje poklicne kvalifikacije sprožiti postopek za vrednotenje izobraževanja pri ENIC-NARIC centru na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije, kar postopek priznanja poklicne kvalifikacije podaljšuje ter povečuje stroške samega postopka. Predlagatelj predlaga, da podatke o vrednotenju izobraževanja namesto kandidata pridobi Ministrstvo za zdravje, toda le za izobraževalne programe, za katere oceni, da se v večji meri razlikujejo od slovenskih izobraževalnih programov, ali v kolikor uradna oseba ne more samostojno ovrednotiti stopnje izobrazbe in/ali akreditiranost izobraževalne ustanove.

Predlog zakona predvideva zmanjšanje administrativnih ovir na Ministrstvu za zdravje, Zdravniški zbornici Slovenije ter Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije. Predlog zakona za Ministrstvo za zdravje ne predstavlja povečanja administrativnih bremen, saj z zakonom želimo doseči skrajšanje in poenostavitev postopka priznavanja poklicne kvalifikacije, s tem pa tudi zmanjšanje administrativnih bremen.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

V trenutno veljavni zakonodaji morajo stranke pred začetkom postopka na Ministrstvu za zdravje najprej sprožiti postopke pri več različnih organih (pridobitev mnenja ENIC-NARIC centra na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije, pridobitev dokazila o znanju slovenskega jezika itd.). Predlagatelj s predlogom zakona zasleduje načelo »vse na enem mestu«, tako da stranka vse uredi pri enem organu. S takšno ureditvijo se bomo izognili administrativnim oviram, skrajšali sam postopek priznavanja poklice kvalifikacije ter zmanjšali stroške postopka.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ima posledice za socialno področje, in sicer za zdravstveno varstvo.

Zdravstveno varstvo na primarni ravni je v Sloveniji dobro zasnovano, vendar se sooča z razpršenostjo organizacije in zagotavljanja zdravstvenih storitev. S povečanjem zdravstvenega kadra bi izboljšali zagotavljanje zdravstvenih storitev ter s tem tudi zdravstveno varstvo. Javni zdravstveni zavodi morajo zagotavljati zadostne zmogljivosti - prostor in oprema, vključno s posteljami ter kadrom, za neprekinjeno zdravstveno varstvo z vidika opravljanja zdravstvenih storitev, ki sodijo v dejavnost izvajalca zdravstvene dejavnosti.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

/

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Izhodišča za pripravo predloga zakona so bila predstavljena na 3. seji Strokovnega odbora ESS za spremljanje prihajajočih sprememb v zdravstvenem sistemu, ki je potekala 2. 9. 2024 v prostorih Ministrstva za zdravje.

Člani strokovnega odbora ESS so na podlagi predstavljenih Izhodišč za pripravo predloga Zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij izpostavili nekaj pomislekov glede usposabljanja ter preverjanja slovenskega jezika po zaključenem postopku priznavanja poklicne kvalifikacije in opravljanje strokovnega jezika s tolmačem.

Na podlagi izpostavljenih pomislekov je predlagatelj predlog glede opravljanja strokovnega izpita s tolmačem opustil ter v predlogu zakona predlagal, da se znanje slovenskega jezika preverja ob

pristopu k strokovnemu izpitu. Uspešno opravljen strokovni izpit in vpis v register kandidatu oziroma vlagatelju omogoči samostojno opravljanje dela v zdravstveni dejavnosti, kjer mora zdravstveni delavec oziroma sodelavec pri svojem delu uporabljati slovenski jezik. Člani ESS glede predloga usposabljanja niso podali predlogov za spremembo, zato smo novost usposabljanja ohranili v predlogu zakona.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe pri pripravi predloga zakona niso sodelovali.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Valentina Prevolnik Rupel, ministrica, Ministrstvo za zdravje,
- Denis Kordež, državni sekretar, Ministrstvo za zdravje,
- Marjan Pintar, državni sekretar, Ministrstvo za zdravje,
- Iztok Kos, državni sekretar, Ministrstvo za zdravje,
- Jasna Humar, vršilka dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za zdravstveno varstvo,
- Eva Dajčman Šterk, vodja Sektorja za kadre v zdravstvu, Direktorat za zdravstveno varstvo, Ministrstvo za zdravje.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O PRIZNAVANJU POKLICNIH KVALIFIKACIJ V ZDRAVSTVU

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen **(predmet urejanja)**

(1) Ta zakon določa pogoje in postopek priznavanja poklicne kvalifikacije za opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji za osebe, ki so zaključile formalno izobraževanje ali pridobile poklicno kvalifikacijo v tretji državi.

(2) Ta zakon se uporablja tudi za osebe, ki so v državi članici Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarski konfederaciji (v nadaljnjem besedilu: države pogodbenice), zaključile zgolj formalno izobraževanje za opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se ta zakon ne uporablja za osebe, ki jim je bila poklicna kvalifikacija, ki so jo pridobili v tretji državi, predhodno priznana v eni od držav pogodbenic in imajo tri leta delovnih izkušenj v zadevnem poklicu na ozemlju države članice, ki jim je priznala dokazila o formalnih kvalifikacijah.

2. člen **(pomen izrazov)**

Posamezni izrazi uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. Delovne izkušnje so izkušnje, pridobljene med dejanskim opravljanjem zadevnega poklica v tujini v skladu s predpisi te države, s polnim delovnim časom ali enakovrednim krajšim delovnim časom.
2. Dokazilo o dobrem imenu je potrdilo pristojnega organa iz tujine, iz katerega je razvidna registracija pri pristojnem organu, ne obravnava v disciplinskem, kazenskem ali drugem postopku, iz katerega izhaja prepoved opravljanja poklica oziroma, ni izrečena prepoved opravljanja poklica in sposobnost opravljanja poklica.
3. Formalno izobraževanje je najvišja dosežena javno veljavna izobrazba, ki se pridobi z uspešno končanim javno veljavnim izobraževalnim programom in se izkaže z diplomom, spričevalom ali drugo javno listino, ki jo izda pristojna izobraževalna ustanova.
4. Izvedenec je lahko posameznik oziroma izobraževalni ali drug javni zavod, ki ima strokovno znanje za presojo študijskega programa, vsebine programa pripravništva in vsebine strokovnega izpita oziroma za presojo programa specializacije in vsebine specialističnega izpita.
5. Koordinator specializacije je oseba, ki jo je za koordinatorja imenoval pristojni organ, v skladu s predpisi, ki urejajo specializacije na področju zdravstvene dejavnosti.
6. Mentor je oseba, ki jo je za mentorja imenoval pristojni organ, v skladu s predpisi, ki urejajo izvajanje pripravništva za zdravstvene delavce in zdravstvene sodelavce, v skladu s predpisi, ki urejajo pripravništvo in sekundariat za doktorje dentalne medicine in zdravnike ter v skladu s predpisi, ki urejajo specializacije na področju zdravstvene dejavnosti.
7. Poklicna kvalifikacija je celota poklicne, strokovne oziroma univerzitetne izobrazbe in poklicne usposobljenosti, ki jo je oseba pridobila po programih izobraževanja in usposabljanja, na podlagi katerih je pridobila pravico do opravljanja svojega poklica oziroma poklicne dejavnosti v tujini, in se izkaže z diplomom, ki potrjuje uspešno dokončano šolanje, oziroma z drugim

- dokazilom o uspešno zaključeni specializaciji, zajema pa tudi morebitne delovne izkušnje, pridobljene pri opravljanju poklica.
8. Ponudba za delo v Republiki Sloveniji je pisna ponudba ponudnika zaposlitve za sklenitev pogodbe o zaposlitvi z namenom zaposlitve osebe iz tujine za določeno strokovno področje dela.
 9. Ponudnik zaposlitve je pravna ali fizična oseba, ki opravlja zdravstveno dejavnost v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno dejavnost, in je kandidatu oziroma vlagatelju podal ponudbo za delo v Republiki Sloveniji.
 10. Pooblaščen izvajalec je izvajalec zdravstvene dejavnosti, ki je pooblaščen za izvajanje pripravništva oziroma specializacije v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost in zakonom, ki ureja zdravniško službo.
 11. Prilagoditveno obdobje je obdobje nadzorovanega usposabljanja, ki je pogoj za dostop do opravljanja reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti in se izvaja pri pooblaščenem izvajalcu.
 12. Reguliran poklic je poklicna dejavnost ali skupina poklicnih dejavnosti, katerih dostop do opravljanja ali enega od načinov opravljanja neposredno ali posredno določajo zakoni ali drugi predpisi glede posebnih poklicnih kvalifikacij, zlasti v zvezi uporabo poklicnega naziva, ki je z zakoni ali drugimi predpisi omejen na imetnike določene poklicne kvalifikacije.
 13. Tretja država je država, ki ni država članica Evropske unije, država članica Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarska konfederacija.
 14. Tujina pomeni vse države izven Republike Slovenije.

3. člen **(pristojni organ)**

Za postopek priznavanja poklicne kvalifikacije v skladu s tem zakonom je pristojno ministrstvo, pristojno za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

4. člen **(stranke postopka)**

(1) Za priznanje poklicne kvalifikacije lahko zaprosi oseba, ki je v tretji državi pridobila poklicno kvalifikacijo za samostojno opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti ali, ki je v tujini zaključila formalno izobraževanje za opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: kandidat).

(2) Za priznanje specialističnega naslova lahko zaprosi oseba, ki je v tretji državi pridobila specialistični naslov za samostojno opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj).

5. člen **(začetek postopka)**

Postopek priznavanja poklicne kvalifikacije se začne na pisno zahtevo kandidata oziroma vlagatelja (v nadaljnjem besedilu: zahteva).

II. POGOJI IN POSTOPEK PRIZNAVANJA POKLICNE KVALIFIKACIJE KANDIDATA

6. člen **(zahteva)**

(1) Zahteva vsebuje:

- dokazilo o zaključenem formalnem izobraževanju,
- dokazilo o vsebini in poteku izobraževalnega programa, iz katerega so razvidni trajanje in vsebina študijskega programa ter ure posameznega predmeta študijskega programa,
- program opravljenega pripravništva,
- dokazilo o opravljenem strokovnem izpitu,
- dokazilo o dobrem imenu,
- ponudbo za delo v Republiki Sloveniji,
- življenjepis z opisom delovnih izkušenj, s poudarkom na zadnjih petih letih.

(2) Dokazila iz 3., 4., 5. in 6. alineje prejšnjega odstavka se predložijo le v primeru, da kandidat z njimi razpolaga.

(3) Dokazila iz prvega odstavka tega člena, ki so v tujem jeziku, mora kandidat predložiti v overjenem prevodu v slovenski jezik.

(4) Kandidat zahtevi priloži tudi morebitna druga dokazila, ki izkazujejo njegovo poklicno usposobljenost (npr. dokazila o pridobljenih delovnih izkušnjah, izjavo delodajalca, da je kandidat pri njem samostojno opravljal svoj poklic s časovno opredelitvijo, opisom delovnih izkušenj in področja dela, dokazila o dodatnih izobraževanjih in usposabljanjih).

(5) Obrazec zahteve določi minister, pristojen za zdravje (v nadaljnjem besedilu: minister) in ga objavi na osrednjem spletnem mestu organov državne uprave.

(6) Ministrstvo lahko za določitev stopnje izobraževalnega programa, ki ga je kandidat zaključil, zaprosi ministrstvo pristojno za šolstvo za podajo mnenja o izobraževanju v skladu s predpisi, ki urejajo vrednotenje in priznavanje izobraževanja.

7. člen **(postopek)**

(1) Ministrstvo lahko v postopku priznavanja poklicne kvalifikacije zahteva mnenje izvedenca, ki mora mnenje podati najpozneje v 15 dneh od prejema zahteve za presojo ustreznosti, sicer pristojni organ lahko imenuje novega izvedenca ali izda odločbo brez tega mnenja.

(2) Mnenje izvedenca za pristojni organ pri izdaji odločbe ni zavezujoče.

8. člen **(merila za primerjavo)**

(1) Izvedenec pri izdelavi mnenja iz prejšnjega člena primerja:

- vsebino in trajanje izobraževalnega programa, ki ga je kandidat zaključil, z izobraževalnim programom v Republiki Sloveniji,
- vsebino in trajanje programa pripravništva, ki ga je kandidat opravil, s pripravništvom, ki se zahteva v Republiki Sloveniji,
- vsebino strokovnega izpita, ki ga je kandidat opravil, z vsebino strokovnega izpita, ki se zahteva v Republiki Sloveniji.

(2) Pri izdelavi mnenja izvedenec iz prejšnjega člena tega zakona upošteva morebitne delovne izkušnje in dodatna znanja kandidata.

9. člen (mnenje izvedenca)

(1) Če je kandidat zaključil izobraževalni program, ki izpolnjuje pogoje izobraževalnega programa v Republiki Sloveniji in je opravil pripravništvo, ki je skladno s pripravništvom, ki se zahteva v Republiki Sloveniji, ali je opravil pripravništvo in strokovni izpit, ki je skladen s pripravništvom in strokovnim izpitom, ki se zahteva v Republiki Sloveniji, izvedenec poda pozitivno mnenje in lahko predlaga opravljanje strokovnega izpita (delno ali v celoti s predlogom posameznih vsebin).

(2) Če je kandidat zaključil izobraževalni program, ki izpolnjuje pogoje izobraževalnega programa v Republiki Sloveniji, vendar pripravništva ni opravil v celoti oziroma pripravništvo, ki ga je opravil, ni skladno s pripravništvom, ki se zahteva v Republiki Sloveniji, lahko izvedenec v mnenju predlaga opravljanje pripravništva (delno ali v celoti s predlogom posameznih vsebin in trajanja) in opravljanje strokovnega izpita (delno ali v celoti s predlogom posameznih vsebin).

(3) Če je kandidat zaključil izobraževalni program, ki ne izpolnjuje pogojev izobraževalnega programa v Republiki Sloveniji, lahko izvedenec v mnenju predlaga opravljanje enega ali več dopolnilnih izpitov na posameznem strokovnem področju, a ne več kot pet, opravljanje pripravništva (delno ali v celoti s predlogom posameznih vsebin in trajanja) in opravljanje strokovnega izpita (delno ali v celoti s predlogom posameznih vsebin).

(4) Če je kandidat zaključil izobraževalni program, ki po vsebini in poteku ni skladen s pogoji izobraževalnega programa v Republiki Sloveniji, niti se primerljivosti ne da doseči z opravljanjem dopolnilnih pogojev, izvedenec poda negativno mnenje.

(5) Ne glede na določbe tega člena lahko izvedenec v postopku priznanja poklicne kvalifikacije zdravstvenim delavcem in zdravstvenim sodelavcem, ki smejo na podlagi zakona o zdravstveni dejavnosti samostojno opravljati delo v zdravstveni dejavnosti brez pripravništva ali strokovnega izpita, predlaga le opravljanje enega ali več dopolnilnih izpitov na posameznem strokovnem področju, ne more pa predlagati opravljanja pripravništva ali strokovnega izpita.

10. člen (sklep o določitvi dopolnilnih pogojev)

(1) Na podlagi mnenja iz prvega odstavka prejšnjega člena ministrstvo izda sklep, s katerim določi opravljanje strokovnega izpita (vsebine).

(2) Na podlagi mnenja iz drugega odstavka prejšnjega člena ministrstvo izda sklep, s katerim določi opravljanje pripravništva (vsebine in trajanje) in opravljanje strokovnega izpita (vsebine).

(3) Na podlagi mnenja iz tretjega odstavka prejšnjega člena ministrstvo izda sklep, s katerim določi opravljanje dopolnilnih izpitov (posamezno področje), opravljanje pripravništva (vsebine in trajanje) in opravljanje strokovnega izpita (vsebine).

(4) Na podlagi mnenja iz petega odstavka prejšnjega člena ministrstvo izda sklep, s katerim določi opravljanje dopolnilnih izpitov (posamezno področje).

(5) Če ima kandidat ponudbo za delo v Republiki Sloveniji, lahko ministrstvo, na predlog ponudnika zaposlitve, v sklepu o določitvi dopolnilnih pogojev, določi tudi do največ šest mesečno usposabljanje pri ponudniku zaposlitve, z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije.

(6) Ministrstvo v sklepu o določitvi dopolnilnih pogojev iz tega člena določi rok za opravo dopolnilnih pogojev, ki ne sme biti daljši od treh let.

11. člen (usposabljanje)

(1) Usposabljanje iz petega odstavka prejšnjega člena se opravlja pri ponudniku zaposlitve.

(2) Če je v sklepu o dopolnilnih pogojih določeno usposabljanje, se le to lahko opravlja le enkrat, v neprekinjenem obsegu, kadarkoli po opravljenih morebitnih dopolnilnih izpitih in pred opravljanjem pripravništva in strokovnega izpita.

12. člen (dopolnilni izpit)

(1) Dopolnilni izpit iz tretjega in četrtega odstavka 10. člena se opravlja pri izobraževalni ustanovi v Republiki Sloveniji, ki izvaja akreditiran izobraževalni program.

(2) Kandidat lahko pristopi k opravljanju dopolnilnega izpita tolikokrat, kot je predvideno z akti izobraževalne ustanove, pri kateri opravlja dopolnilni izpit.

(3) Izobraževalna ustanova izda potrdilo, da je kandidat uspešno opravil dopolnilni izpit.

13. člen (pripravništvo in strokovni izpit)

(1) Kandidat lahko pripravništvo opravlja pri ponudniku zaposlitve, če je ta pooblaščen izvajalec v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno dejavnost in zdravniško službo.

(2) Kadar ponudnik zaposlitve ni pooblaščen izvajalec ali kandidat zahtevi ni predložil ponudbe za delo, kandidat opravlja pripravništvo pri enem ali več pooblaščenih izvajalcih, ki jih določi pristojni organ v skladu s predpisi, ki urejajo potek pripravništva zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev.

(3) Po opravljenem pripravništvu kandidat opravlja strokovni izpit pri ministrstvu v skladu s predpisi, ki urejajo strokovne izpite zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek kandidat strokovni izpit za poklic zdravnik oziroma doktor dentalne medicine opravlja pri Zdravniški zbornici Slovenije v skladu s predpisi, ki urejajo strokovni izpit zdravnikov in doktorjev dentalne medicine.

14. člen (odločba o priznanju poklicne kvalifikacije)

(1) Ministrstvo izda odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije, če:

- izvedenec poda pozitivno mnenje iz prvega odstavka 9. člena tega zakona,
- kandidat predloži dokazilo o uspešno opravljenih dopolnilnih pogojih v roku iz šestega odstavka 10. člena tega zakona.

(2) Na podlagi negativnega mnenja iz četrtega odstavka 9. člena tega zakona ali če vlagatelj v rokih, določenih v 10. členu tega zakona, ne izpolni dopolnilnih pogojev, ministrstvo zahtevo za priznanje poklicne kvalifikacije zavrne.

III. POGOJI IN POSTOPEK PRIZNAVANJA SPECIALISTIČNEGA NASLOVA VLAGATELJA

15. člen (zahteva)

(1) Zahteva vsebuje:

- dokazilo o zaključenem formalnem izobraževanju,
- dokazilo o vsebini in poteku izobraževalnega programa, iz katerega so razvidni trajanje in vsebina študijskega programa ter ure posameznega predmeta študijskega programa,
- program opravljenega pripravništva,
- dokazilo o opravljenem strokovnem izpitu,
- dokazilo o vsebini in poteku programa specializacije, iz katerega so razvidni trajanje in vsebina programa specializacije ter trajanje posameznega kroženja,
- dokazilo o dobrem imenu,
- ponudbo za delo v Republiki Sloveniji,
- življenjepis z opisom delovnih izkušenj s poudarkom na zadnjih sedmih letih.

(2) Dokazilo iz osme alineje prejšnjega odstavka se predloži le v primeru, da vlagatelj z njim razpolaga.

(3) Listine iz prvega odstavka tega člena, ki so v tujem jeziku, mora vlagatelj predložiti v overjenem prevodu v slovenski jezik.

(4) Zahtevi vlagatelj priloži tudi morebitna druga dokazila, ki izkazujejo njegovo poklicno usposobljenost (npr. dokazila o pridobljenih delovnih izkušnjah, izjavo delodajalca, da je vlagatelj pri njem samostojno opravljal svoj poklic s časovno opredelitvijo, opisom delovnih izkušenj in področja dela, dokazila o dodatnih izobraževanjih in usposabljanjih).

(5) Obrazec zahteve določi minister in ga objavi na osrednjem spletnem mestu organov državne uprave.

(6) Ministrstvo lahko za določitev stopnje izobraževalnega programa, ki ga je vlagatelj zaključil, zaprosi ministrstvo, pristojno za podajo mnenja o izobraževanju v skladu s predpisi, ki urejajo vrednotenje in priznavanje izobraževanja.

(7) Pogoj za presojo ustreznosti programa specializacije je zaključena ustrezna formalna izobrazba, pripravništvo, strokovni izpit. Ustreznost zaključene formalne izobrazbe, programa pripravništva in strokovnega izpita presodi ministrstvo.

16. člen (postopek)

(1) Ministrstvo popolno zahtevo iz prejšnjega člena posreduje v mnenje izvedencu, ki mora mnenje podati najkasneje v 15 dneh od prejema zahteve za presojo ustreznosti, sicer pristojni organ lahko imenuje novega izvedenca ali izda odločbo brez tega mnenja.

(2) Mnenje izvedenca za pristojni organ pri izdaji odločbe ni zavezujoče.

17. člen
(merila za primerjavo)

(1) Izvedenec pri izdelavi mnenja primerja obseg, vsebino in trajanje programa specializacije, ki ga je vlagatelj opravil, z obsegom, vsebino in trajanjem programa specializacije v Republiki Sloveniji.

(2) Pri izdelavi mnenja izvedenec upošteva pridobljene kompetence, morebitne delovne izkušnje in dodatna znanja vlagatelja.

(3) Če v Republiki Sloveniji ni določenega programa specializacije, izvedenec primerja program specializacije, ki je vsebinsko najbližje programu specializacije, ki ga je vlagatelj opravil v tretji državi.

18. člen
(mnenje izvedenca)

(1) Če program specializacije, ki ga je vlagatelj opravil v tretji državi, ustreza programu specializacije v Republiki Sloveniji oziroma so njegove kvalifikacije ob upoštevanju delovnih izkušenj in dodatnih znanj zadostne, izvedenec poda pozitivno mnenje.

(2) Če program specializacije, ki ga je vlagatelj opravil v tretji državi ne ustreza programu specializacije v Republiki Sloveniji in njegove kvalifikacije kljub upoštevanju delovnih izkušenj in dodatnih znanj niso zadostne, izvedenec v mnenju predlaga opravljanje prilagoditvenega obdobja v trajanju največ osem mesecev (seznam strokovnih področij in trajanje usposabljanja na posameznem področju) oziroma opravljanje preizkusa strokovne usposobljenosti (seznam predmetov oziroma vsebin).

(3) Če je vlagatelj zaključil specializacijo, ki po vsebini in poteku ni skladna s specializacijo v Republiki Sloveniji, niti se primerljivosti ne da doseči z opravljanjem dopolnilnih pogojev, izvedenec poda negativno mnenje.

19. člen
(sklep o določitvi dopolnilnih pogojev)

(1) Na podlagi mnenja iz drugega odstavka prejšnjega člena ministrstvo izda sklep, s katerim vlagatelju določi:

- do osem mesečno prilagoditveno obdobje, ki se lahko na predlog mentorja podaljša za do štiri mesece, pri čemer skupno prilagoditveno obdobje ne sme presegati 12 mesecev, oziroma
- opravljanje preizkusa strokovne usposobljenosti (v nadaljnjem besedilu: preizkus).

(2) Kadar ministrstvo vlagatelju določi prilagoditveno obdobje, v sklepu določi:

- seznam strokovnih področij,
- trajanje prilagoditvenega obdobja,
- rok zaključka prilagoditvenega obdobja,
- mentorja,
- pooblaščenca izvajalce, pri katerih vlagatelj opravlja prilagoditveno obdobje.

(3) Kadar ministrstvo vlagatelju določi opravljanje preizkusa v sklepu določi rok za opravljanje preizkusa. Ministrstvo s sklepom določi tudi izpitno komisijo, datum, kraj in uro opravljanja preizkusa.

(4) Kadar ministrstvo vlagatelju določi opravljanje prilagoditvenega obdobja in preizkus, vlagatelj opravlja preizkus najpozneje v treh mesecih po uspešno zaključenem prilagoditvenem obdobju.

(5) Če ima vlagatelj ponudbo za delo v Republiki Sloveniji, lahko ministrstvo na predlog ponudnika zaposlitve v sklepu o določitvi dopolnilnih pogojev določi tudi do največ šest mesečno usposabljanje pri ponudniku zaposlitve, z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije.

(6) Ministrstvo v sklepu o določitvi dopolnilnih pogojev iz tega člena določi rok za opravo dopolnilnih pogojev, ki ne sme biti daljši od treh let.

20. člen **(prilagoditveno obdobje)**

(1) Vlagatelj lahko opravlja prilagoditveno obdobje pri ponudniku zaposlitve, če je ta pooblaščen izvajalec, v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno dejavnost in zdravniško službo.

(2) Kadar ponudnik zaposlitve ni pooblaščen izvajalec ali vlagatelj zahtevi ni predložil ponudbe za delo, vlagatelj opravlja prilagoditveno obdobje pri enem ali več pooblaščenih izvajalcih, ki jih v sklepu o določitvi dopolnilnih pogojev določi ministrstvo.

(3) Šteje se, da je prilagoditveno obdobje uspešno opravljeno, ko ministrstvo prejme pozitivno pisno zaključno mnenje mentorja iz drugega odstavka 18. člena tega zakona.

(4) Če mentor v roku 30 dni po zaključenem prilagoditvenem obdobju na ministrstvo ne posreduje mnenja, lahko ministrstvo dokazilo o zaključenem prilagoditvenem obdobju zahteva od pooblaščenega izvajalca, pri katerem je vlagatelj opravljal prilagoditveno obdobje.

21. člen **(preizkus strokovne usposobljenosti)**

(1) Preizkus je usten, obsega teoretični in praktični del ter se opravlja pred tričlansko izpitno komisijo, ki jo s sklepom imenuje ministrstvo.

(2) Izpitno komisijo iz prejšnjega odstavka sestavljajo:

- predsednik komisije, ki je koordinator s področja specializacije, ki jo je opravil vlagatelj ali strokovnjak s področja specializacije, ki jo je opravil vlagatelj, ki ima akademski naziv,
- dva glavna mentorja s področja specializacije, ki jo je opravil vlagatelj in imata najmanj 10 let delovnih izkušenj na področju specializacije, ki jo je opravil vlagatelj.

(3) Če je vlagatelj opravil specializacijo, za katero v Republiki Sloveniji ni predpisanega programa, so člani komisije iz prvega odstavka tega člena strokovnjaki za področje, ki je vsebinsko najbližje specializaciji vlagatelja.

(4) Če posamezna specializacija nima določenega koordinatorja specializacije ali glavnega mentorja, se za predsednika komisije imenuje strokovnjak s področja specializacije, ki ima najmanj 10 let delovnih izkušenj s področja specializacije, ki jo je opravil vlagatelj. Za člana komisije se imenuje strokovnjaka s področja specializacije, ki ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj s področja specializacije, ki jo je opravil vlagatelj.

(5) Če zaradi določitve nove specializacije ni mogoče zagotoviti predsednika ali člana komisije, ki izpolnjuje pogoje, navedene v prejšnjem odstavku tega člena, je za koordinatorja specializacije ali glavnega mentorja izjemoma lahko imenovan strokovnjak z drugo vrsto strokovne izobrazbe sorodne smeri, ki izpolnjuje preostale pogoje.

(6) Vlagatelj pristopi k opravljanju praktičnega dela preizkusa po uspešno opravljenem teoretičnem delu preizkusa. Če vlagatelj ne opravi teoretičnega dela preizkusa se šteje, da preizkusa ni opravil.

(7) O poteku preizkusa se vodi zapisnik na obrazcu, ki ga predpiše minister, in ga podpišejo vsi člani izpitne komisije ter zapisnikar. Zapisnikar je glavni mentor vlagatelja v prilagoditvenem obdobju. Če glavni mentor ne more biti zapisnikar, zapisnikarja, ki ni član izpitne komisije in ima izobrazbo iste ali sorodne smeri, kot jo ima vlagatelj, imenuje ministrstvo. Zapisnik se posreduje vlagatelju in ministrstvu najkasneje v petih dneh po končanem preizkusu.

(8) Izpitna komisija točkuje posamezno vsebino s točkami od ena do deset, pri čemer je posamezna vsebina uspešno opravljena, če je ocenjena z najmanj šestimi točkami.

(9) Če vlagatelj ne opravi preizkusa, lahko izpitna komisija v oceni predlaga ponovno opravljanje prilagoditvenega obdobja za največ štiri mesece in ponovni preizkus.

(10) Vlagatelj lahko k preizkusu pristopi najpozneje v treh mesecih po vsakokratnem neuspešnem opravljanju preizkusa, v primeru iz prejšnjega odstavka pa v treh mesecih po uspešno opravljenem prilagoditvenem obdobju.

(11) Vlagatelj lahko k preizkusu pristopi največ trikrat.

22. člen **(odločba o priznanju poklicne kvalifikacije)**

(1) Ministrstvo izda odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije specialist, če:

- izvedenec poda pozitivno mnenje iz prvega odstavka 18. člena tega zakona,
- vlagatelj predloži dokazilo o uspešno izpolnjenih dopolnilnih pogojih v roku iz prvega odstavka 19. člena tega zakona.

(2) Na podlagi negativnega mnenja iz tretjega odstavka 18. člena tega zakona ali če vlagatelj v rokih, določenih v 19. členu tega zakona, ne izpolni dopolnilnih pogojev, ministrstvo zahtevo za priznanje poklicne kvalifikacije zavrne.

IV. STROŠKI POSTOPKA PRIZNAVANJA POKLICNE KVALIFIKACIJE

23. člen **(stroški postopka)**

(1) Stroški, ki nastanejo v zvezi s postopkom priznavanja poklicne kvalifikacije so:

- stroški izvedenca iz prvega odstavka 7. člena tega zakona in prvega odstavka 16. člena tega zakona,
- stroški opravljanja dopolnilnih izpitov iz tretjega in četrtega odstavka 10. člena tega zakona,
- stroški opravljanja strokovnega izpita iz prvega, drugega in tretjega odstavka 10. člena tega zakona,
- stroški opravljanja pripravništva iz drugega in tretjega odstavka 10. člena tega zakona,
- stroški usposabljanja iz petega odstavka 10. člena tega zakona in petega odstavka 19. člena tega zakona,
- stroški prilagoditvenega obdobja iz prve alineje prvega odstavka 19. člena tega zakona,
- stroški opravljanja preizkusa iz druge alineje prvega odstavka 19. člena tega zakona.

(2) Stroški opravljanja strokovnega izpita iz tretje alineje prejšnjega odstavka bremenijo delodajalca kandidata, kadar kandidat pri njem opravlja pripravništvo, a le za primer prve prijave. V vseh drugih primere stroški strokovnega izpita bremenijo kandidata.

(3) Stroški opravljanja pripravništva iz četrte alineje prvega odstavka tega člena se izplačujejo na isti način, kot to urejajo predpisi, ki določajo način zagotavljanja sredstev za pripravništvo doktorjev dentalne medicine, sekundariat in specializacije zdravnikov ter doktorjev dentalne medicine za potrebe mreže javne zdravstvene službe.

(4) Stroški izvedenca iz prve alineje prvega odstavka tega člena, stroški opravljanja dopolnilnih izpitov iz druge alineje prvega odstavka tega člena in stroški opravljanja preizkusa iz sedme alineje prvega odstavka tega člena bremenijo ponudnika zaposlitve. Če kandidat oziroma vlagatelj zahtevi ni predložil ponudbe za delo v Republiki Sloveniji, navedeni stroški bremenijo kandidata oziroma vlagatelja.

(5) Če se kandidat oziroma vlagatelj po svoji krivdi v roku 12 mesecev po izdani odločbi o priznanju poklicne kvalifikacije ali odločbe o priznanju specialističnega naslova ne zaposli pri ponudniku zaposlitve, stroške izvedenca, stroške dopolnilnih izpitov in stroške opravljanja preizkusa strokovne usposobljenosti iz prejšnjega odstavka, ponudniku zaposlitve povrne. Vlagatelj, ki po končanem postopku iz razlogov, ki so na njegovi strani, ostane zaposlen pri ponudniku zaposlitve manj kot za enkratno časovno obdobje trajanja prilagoditvenega obdobja, je dolžan povrniti sorazmerni del stroškov postopka.

(6) Stroški usposabljanja iz pete alineje prvega odstavka tega člena in stroški prilagoditvenega obdobja iz šeste alineje prvega odstavka tega člena bremenijo ponudnika zaposlitve. Če vlagatelj zahtevi ni predložil ponudbe za delo, stroški prilagoditvenega obdobja bremenijo vlagatelja.

(7) Stroški iz prvega odstavka tega člena ne smejo biti višji od tistih, ki so za opravljanje posameznih dopolnilnih pogojev določeni za posameznike, ki so izobraževanje, pripravništvo in specializacijo zaključili v Republiki Sloveniji.

(8) Stroške iz prve in sedme alineje prvega odstavka tega člena določi minister.

V. OPRAVLJANJE REGULIRANEGA POKLICA NA PODROČJU ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI

24. člen

(samostojno opravljanje reguliranega poklica)

(1) Kandidat, ki mu je izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije iz prvega odstavka 14. člena tega zakona, lahko prične samostojno opravljati reguliran poklic na področju zdravstvene dejavnosti po vpisu v register pri pristojnem organu, kot to določa zakon, ki ureja zdravniško službo, zakon, ki ureja zdravstveno dejavnost in zakon, ki ureja lekarniško dejavnost.

24.a člen

(samostojno opravljanje demonstracijskih posegov)

(1) Ministrstvo lahko za največ tri mesece dovoli opravljanje demonstracijskih posegov zdravniku specialistu, ne glede na državo, v kateri je pridobil poklicno kvalifikacijo (v nadaljnjem besedilu: vabljeni zdravnik), pod naslednjimi pogoji:

- vabljeni zdravnik ima povabilo izvajalca zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe,

- gre za zdravnika specialista, ki ima posebno strokovno znanje na določenem specialističnem področju, ki je potrebno za demonstracijski poseg, in
- ima sklenjeno zavarovalno kritje s strani izvajalca zdravstvene dejavnosti v višini, kot velja za zaposlene zdravnike v zvezi z odgovornostjo za škodo v skladu z 61. členom zakona, ki ureja zdravniško službo.

(2) Izvajalec demonstracijskih posegov iz prejšnjega odstavka oziroma vabljeni zdravnik k pisni vlogi predloži:

- povabilo izvajalca zdravstvene dejavnosti iz prejšnjega odstavka, iz katerega je razvidno časovno obdobje, za katerega povabilo velja,
- potrdilo pristojnega organa oziroma organizacije iz države izvora, iz katerega so razvidni registracija vabljenega zdravnika pri pristojnem organu oziroma organizaciji, da v državi izvora izpolnjuje pogoje za opravljanje zdravstvenih storitev in da mu ni niti začasno niti trajno odvzeta pravica do opravljanja poklica, ter potrdilo o nekaznovanosti,
- življenjepis z opisom delovnih izkušenj in znanstveno-raziskovalnega ter strokovnega dela s poudarkom na zadnjih sedmih letih,
- dokazilo o sklenjenem zavarovalnem kritju s strani izvajalca zdravstvene dejavnosti v višini, kot velja za zaposlene zdravnike v zvezi z odgovornostjo za škodo v skladu z 61. členom zakona, ki ureja zdravniško službo,
- tri mnenja zdravnikov specialistov z najmanj 10 letnimi delovnimi izkušnjami po opravljenem specialističnem izpitu, s področja specializacije ali sorodne specializacije vabljenega zdravnika, o izpolnjevanju pogoja iz druge alineje prejšnjega odstavka.

(3) Ministrstvo po opravljenem postopku vabljenemu zdravniku izda dovoljenje za začasno opravljanje zdravniške službe za časovno obdobje, za katerega povabilo velja. Dovoljenje se po preteku časa, za katerega je bilo izdano, lahko ponovno izda, in sicer za največ tri mesece, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka tega člena.

(4) Na podlagi dovoljenja zbornica vabljenega zdravnika z dnem izdaje dovoljenja za obdobje iz prejšnjega odstavka začasno vpiše v register zdravnikov.

(5) Za vabljenega zdravnika veljajo glede načina opravljanja zdravniške službe, etične, strokovne, kazenske in odškodninske odgovornosti, strokovnega nadzora nad njegovim delom ter zavarovalnega kritja predpisi, ki veljajo za zdravnike, ki v Republiki Sloveniji opravljajo zdravniško službo.

(6) Ne glede na 11. člen zakona, ki ureja zdravniško službo in 19. člen zakona, ki ureja pacientove pravice, vabljenemu zdravniku ni potrebno znanje slovenskega jezika.

(7) Izvajalec zdravstvene dejavnosti, ki je vabljenemu zdravniku dal povabilo, zagotovi, da med vabljenim zdravnikom in bolnikom oziroma njegovimi družinskimi člani poteka sporazumevanje v slovenskem jeziku ter da je vsa zdravstvena dokumentacija o bolniku, ki ga obravnava vabljeni zdravnik, tudi v slovenskem jeziku.

25. člen **(licenca)**

Kandidat, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije zdravnik, doktor dentalne medicine, diplomirana medicinska sestra, diplomirana babica oziroma magister farmacije iz prvega odstavka 14. člena tega zakona, in vlagatelj, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije zdravnik specialist, doktor dentalne medicine specialist, specialist medicinske biokemije

iz prvega odstavka 22. člena tega zakona, pri pristojnem organu zaprosi za licenco, na podlagi katere lahko samostojno opravlja reguliran poklic na področju zdravstvene dejavnosti.

26. člen
(zaposlitev kandidata pred priznanjem poklicne kvalifikacije)

(1) Za čas opravljanja pripravništva oziroma sekundariata se kandidat zaposli na delovnem mestu pripravnika oziroma sekundarija in opravlja delo pod mentorstvom.

(2) Za čas usposabljanja iz petega odstavka 10. člena tega zakona se kandidat zaposli pri ponudniku zaposlitve na delovnem mestu pripravnika oziroma sekundarija in opravlja delo pod mentorstvom.

(3) Stroški iz prejšnjega odstavka tega člena vključujejo:

- plačilo sredstev za plače in nadomestila plač ter druge obveznosti do kandidata iz naslova delovnega razmerja,
- plačilo stroškov mentorstva med usposabljanjem.

27. člen
(zaposlitev vlagatelja pred priznanjem poklicne kvalifikacije)

(1) Za čas usposabljanja, prilagoditvenega obdobja oziroma opravljanja preizkusa se vlagatelj zaposli na delovnem mestu specializanta in opravlja delo pod mentorstvom.

(2) Stroški iz prejšnjega odstavka tega člena vključujejo:

- plačilo sredstev za plače in nadomestila plač ter druge obveznosti do vlagatelja iz naslova delovnega razmerja,
- plačilo stroškov mentorstva iz prvega odstavka tega člena.

28. člen
(jezik)

(1) Kandidat, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije iz prvega odstavka 14. člena tega zakona, in vlagatelj, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije iz prvega odstavka 22. člena tega zakona, mora za potrebe opravljanja reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji, imeti znanje slovenskega jezika.

(2) Znanje slovenskega jezika se dokazuje ob prijavi na strokovni izpit oziroma ob prijavi na preizkus. Če kandidat oziroma vlagatelj strokovnega izpita oziroma preizkusa ne opravlja, se znanje slovenskega jezika preverja po izdani odločbi o priznanju poklicne kvalifikacije, in sicer ob vpisu v register posameznih zdravstvenih poklicev, pred samostojnim opravljanjem reguliranega poklica v zdravstveni dejavnosti v Republiki Sloveniji.

(3) Potrebno stopnjo znanja slovenskega jezika in ustrezna dokazila o znanju slovenskega jezika podrobneje določa zakon, ki ureja zdravstveno dejavnost in zakon, ki ureja zdravniško službo.

29. člen
(financiranje tečajev slovenskega jezika in opravljanja preizkusa znanja)

(1) Stroški tečaja slovenskega jezika in stroški preizkusa znanja slovenskega jezika, ki z izpolnjevanjem pogoja znanja slovenskega jezika iz prejšnjega člena tega zakona nastanejo kandidatu oziroma vlagatelju, bremenijo javni zdravstveni zavod, ki je hkrati tudi ponudnik zaposlitve.

(2) Javni zdravstveni zavod lahko zahteva povračilo stroškov iz prejšnjega odstavka iz proračuna Republike Slovenije, vendar največ do višine 300 eurov za posameznega kandidata oziroma vlagatelja.

(3) Kandidat oziroma vlagatelj, ki je upravičen do financiranja stroškov iz prvega odstavka tega člena, je upravičen do enkratne brezplačne udeležbe na tečaju slovenskega jezika in enkratnega brezplačnega preizkusa znanja iz slovenskega jezika. Če se kandidat oziroma vlagatelj po svoji krivdi v roku 12 mesecev po pristopu k tečaju slovenskega jezika in preizkusu znanja slovenskega jezika, ne zaposli pri javnem zdravstvenem zavodu iz prvega odstavka tega člena, stroške tečaja in stroške preizkusa znanja, ki so na tej podlagi nastali javnemu zdravstvenemu zavodu, povrne. Vlagatelj, ki po končanem postopku iz razlogov, ki so na njegovi strani, ostane zaposlen pri ponudniku zaposlitve manj kot za enkratno časovno obdobje trajanja prilagoditvenega obdobja, je dolžan povrniti sorazmerni del stroškov postopka.

(4) Zahtevek za povračilo stroškov iz drugega odstavka tega člena se vloži pri ministrstvu. Podrobnejši način vlaganja zahtevkov, obvezna dokazila, roke za predložitev zahtevkov ter višino in način povrnitve stroškov javnemu zdravstvenemu zavodu iz prvega odstavka tega člena oziroma v proračun Republike Slovenije določi minister.

(5) Stroški iz prvega odstavka tega člena bremenijo kandidata oziroma vlagatelja, če zahtevi ni predložil ponudbe za delo. Stroški lahko bremenijo tudi ponudnika zaposlitve, ki ni javni zdravstveni zavod, pri čemer ponudnik zaposlitve ni upravičen do povračila stroškov iz drugega odstavka tega člena.

VI. EVIDENCA

30. člen **(evidenca)**

(1) Za namen vodenja postopkov priznavanja poklicnih kvalifikacij in spremljanja stanja na področju priznavanja poklicnih kvalifikacij ministrstvo vodi evidenco o izdanih odločbah, ki vsebuje naslednje podatke:

- zaporedno številko zahteve,
- datum vložitve zahteve,
- osebno ime kandidata oziroma vlagatelja,
- datum in kraj rojstva kandidata oziroma vlagatelja,
- državo pridobitve izobrazbe oziroma poklicne kvalifikacije kandidata oziroma vlagatelja,
- vrsto priznanja poklicne kvalifikacije,
- datum in številko upravnega akta, s katerim je bil postopek priznavanja poklicne kvalifikacije pravnomočno zaključen.

(2) Vsakdo ima pravico pridobiti podatke iz evidence, razen podatkov iz tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka.

VII. NADZOR NAD IZVAJANJEM ZAKONA

31. člen **(inšpekcijski nadzor)**

(1) Inšpekcijski nadzor obsega upravne in prekrškovne postopke.

(2) Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije izvaja nadzor nad določbami 24., 25., 26., 27. in 28. člena tega zakona.

(3) Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije izvaja nadzor nad določbo 30. člena tega zakona.

32. člen **(ukrepi pristojnih inšpektorjev)**

Poleg pooblastil, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, lahko pristojni inšpektor oziroma inšpektorica pri izvajanju nadzora:

- odredi, da se nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti odpravijo v roku, ki ga določi,
- odredi izvajanje določb tega zakona oziroma prenehanje njegovih kršitev.

VIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

33. člen **(globe za prekršek)**

(1) Z globo od 400 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek ponudnik zaposlitve:

- če zaposleni kandidat, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije v skladu s tem zakonom, opravlja dejavnost oziroma storitve, ki presegajo okvir pristojnosti, ki jih ima kot zdravnik z osnovno licenco (drugi odstavek 24. člena tega zakona),
- če za samostojno opravljanje dela v zdravstveni dejavnosti zaposli kandidata, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije doktor dentalne medicine, diplomirana medicinska sestra, diplomirana babica oziroma magister farmacije in vlagatelja, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije doktor dentalne medicine specialist, zdravnik specialist, specialist medicinske biokemije v skladu s tem zakonom, brez veljavne licence (24. člen tega zakona),
- če zaposli kandidata, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije, ne da bi mu ta predložil potrdilo o vpisu v register (prvi odstavek 24. člena tega zakona).

(2) Z globo od 100 do 1.200 eurov se kaznuje za prekrške iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba izvajalca zdravstvene dejavnosti.

(3) Z globo od 200 do 5.000 eurov se kaznuje za prekrške iz prvega odstavka tega člena posameznik, ki samostojno opravlja zdravstveno dejavnost, in samostojni podjetnik posameznik.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

34. člen **(priznanje poklicne kvalifikacije za delavce iz bivše SFR Jugoslavije)**

(1) Posamezniku, ki je opravil pripravništvo, strokovni izpit in/ali specialistični izpit na področju zdravstvene dejavnosti pred 25. junijem 1991 v eni od republik bivše SFR Jugoslavije, se pripravništvo, strokovni izpit in/ali specialistični izpit prizna.

(2) Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati:

- dokazilo o zaključenem formalnem izobraževanju,
- dokazilo o opravljenem strokovnem izpitu,
- dokazilo o znanju slovenskega jezika.

(3) Na podlagi vloge posameznika iz prejšnjega odstavka ministrstvo posamezniku izda odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije.

(4) Posamezniku, ki mu je bila izdana odločba iz prejšnjega odstavka, se lahko na podlagi te odločbe podeli licenca iz 25. člena tega zakona.

35. člen **(dokončanje postopkov in začetek uporabe)**

Zahteve za priznanje poklicne kvalifikacije zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine ali doktor dentalne medicine specialist v skladu z Zakonom o priznavanju poklicnih kvalifikacij zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine in doktor dentalne medicine specialist (Uradni list RS, št. 107/10, 40/17 – ZZdrS-F in 203/20 – ZIUPOPĐVE), vložene pred začetkom uporabe tega zakona, se obravnavajo v skladu z uveljavitvijo tega zakona.

36. člen **(rok za izdajo izvršilnih predpisov)**

Minister objavi obrazec iz petega odstavka 6. člena in petega odstavka 15. člena tega zakona in določi višino stroškov v zvezi s postopkom priznavanja poklicnih kvalifikacij iz prve in sedme alineje prvega odstavka 23. člena tega zakona v petnajstih dneh od uveljavitve tega zakona.

37. člen **(prenehanje uporabe)**

(1) Z dnem uporabe tega zakona preneha veljati Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine in doktor dentalne medicine specialist (Uradni list RS, št. 107/10, 40/17 – ZZdrS-F in 203/20 – ZIUPOPĐVE).

(2) Z dnem uporabe tega zakona preneha veljati Odredba o stroških v zvezi s postopkom priznavanja poklicne kvalifikacije (Uradni list RS, št. 3/11 in 36/21).

(3) Z dnem uporabe tega zakona se za kandidate oziroma vlagatelje prenehajo uporabljati določbe od 26. do 31. člena Pravilnika o pripravništvu in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 76/22, 58/23 in 97/23).

(4) Z dnem uporabe tega zakona se za kandidate oziroma vlagatelje prenehajo uporabljati določbe 12., 13., 14. in 19. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19 in 199/21).

(5) Z dnem uporabe tega zakona se za kandidate oziroma vlagatelje prenehajo uporabljati določbe 4. in 5. člena Pravilnika o zdravniških licencah (Uradni list RS, št. 48/15, 58/22 in 115/23).

(6) Z dnem uporabe tega zakona se za kandidate oziroma vlagatelje prenehajo uporabljati določbe 4. člena Pravilnika o registru zdravnikov (Uradni list RS, št. 67/22).

(7) Z dnem uporabe tega zakona se za kandidate oziroma vlagatelje prenehajo uporabljati določbe od 53. do 63. člena Pravilnika o vrstah, vsebini, trajanju in poteku specializacij zdravnikov (Uradni list RS, št. 35/24).

38. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajst dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne tri mesece po njegovi uveljavitvi.

III. OBRAZLOŽITEV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

K 1. členu:

Predlog zakona ureja pogoje in postopek priznavanja poklicne kvalifikacije za opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji za osebe, ki so zaključile formalno izobraževanje ali pridobile poklicno kvalifikacijo v tretji državi ali v državi pogodbenici, zaključile formalno izobraževanje za opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti.

Predlog zakona bi se uporabljal tudi za osebe, ki jim je bila poklicna kvalifikacija, ki so jo pridobili v tretji državi, predhodno priznana v eni od držav pogodbenic in imajo tri leta delovnih izkušenj v zadevnem poklicu na ozemlju države članice, ki jim je priznala dokazila o formalnih kvalifikacijah.

Predlagatelj želi s predlaganim zakonom področje priznavanja poklicnih kvalifikacij urediti enotno, z enim pravnim aktom, zato ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij za osebe, ki so v tretji državi pridobili poklicno kvalifikacijo ter osebe, ki so v eni od držav članic ali pogodbenih pridobile izobrazbo za opravljanje reguliranega poklica v zdravstveni dejavnosti.

Trenutno je postopek priznanja poklicne kvalifikacije urejen v Pravilniku o pripravnštvu in strokovnih izpitih in ZPPKZ.

Z namenom jasne interpretacije je predlagatelj postopek priznanja poklicne kvalifikacije oziroma formalne izobrazbe in specialističnega naslova ločil ter stranke postopka poimenoval različno, in sicer tako, da je osebe v postopku priznanja poklicne kvalifikacije oziroma formalne izobrazbe poimenoval kandidat, osebe v postopku priznanja specialističnega naslova pa kot vlagatelj.

K 2. členu:

Predlagatelj s členom predstavi izraze, ki so uporabljeni v predlogu zakona.

K 3. členu:

Predlagatelj zakona s predlaganim členom določi pristojnost Ministrstva za zdravje za vodenje in odločanje v postopkih priznavanja poklicnih kvalifikacij reguliranih poklicev v zdravstveni dejavnosti.

K 4. členu:

Stranke postopka so lahko oseba, ki je v tretji državi pridobila poklicno kvalifikacijo za samostojno opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti ali oseba, ki je v tujini zaključila le formalno izobraževanje za zdravstveni poklic. V postopku priznavanja poklicne kvalifikacije lahko namreč pristojni organ prizna poklicno kvalifikacijo ali formalno izobrazbo.

Predlog zakona ureja tudi priznavanje specialističnega naziva, zato je lahko stranka postopka tudi oseba, ki je v tretji državi pridobila specialistični naslov za samostojno opravljanje reguliranega poklica na področju zdravstvene dejavnosti.

K 5. členu:

Postopek priznavanja poklicne kvalifikacije je upravni postopek, ki se začne na pisno zahtevo (vlogo) osebe, ki želi sprožiti postopek.

K 6. členu:

Predlagatelj s 6. členom določa obvezne priloge vloge za priznanje poklicne kvalifikacije kandidata. Kandidat mora vlogi priložiti dokazila, s katerimi izkazuje zaključeno formalno izobraževanje, vsebino

in potek opravljenega izobraževanja, pripravništvu in strokovnem izpitu. Program opravljenega pripravnništva, dokazilo o opravljenem strokovnem izpitu, dokazilo o dobrem imenu ter ponudbo za delo v Republiki Sloveniji kandidat predloži, le v kolikor razpolaga s temi dokazili.

Predlog zakona predvideva tudi, da kandidat vlogi predloži morebitna druga dokazila, ki izkazujejo njegovo poklicno usposobljenost (npr. dokazila o pridobljenih delovnih izkušnjah, izjavo delodajalca, da je kandidat pri njem samostojno opravljal svoj poklic s časovno opredelitvijo, opisom delovnih izkušenj in področja dela, dokazila o dodatnih izobraževanjih in usposabljanjih). Vsa ta dokazila namreč izkazujejo usposobljenost posameznega kandidata in uradni osebi pomagajo pri presoji v postopku.

Predlagatelj predlaga, da v primeru dvoma glede določitve stopnje izobraževalnega programa (držav, ki imajo drugačen sistem izobraževanja) Ministrstvo za zdravje samo pridobi mnenje o izobraževanje ENIC-NARIC centra Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije, ki ga sedaj v postopku priznavanja poklicne kvalifikacije po Pravilniku o pripravništvu in strokovnih izpiti strani pridobivajo same. Stranke morajo trenutno, še preden oddajo vlogo za priznanje poklicne kvalifikacije pri Ministrstvu za zdravje, oddati vlogo pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije oddati vlogo za vrednotenje izobraževanja, kar podaljša sam postopek priznavanja kvalifikacije.

V skladu z 62. členom ZUP se upravni postopek vodi v slovenskem jeziku, zato morajo kandidati vsa dokazila v tujem jeziku prevesti v slovenski jezik pri uradnem sodnem tolmaču.

K 7. členu:

Če uradna oseba ministrstva nima strokovnega znanja za presojo študijskega programa, se za podajo mnenja imenuje izvedenec. V sedanji ureditvi za pripravo izvedenskega mnenja ni določenega roka, zato se v praksi pogosto zgodi, da priprava izvedenskega mnenja traja več mesecev. V izogib takim situacijam predlagatelj predlaga 15 dnevni rok priprave izvedenskega mnenja. V primeru, da izvedenec v roku ne pripravi mnenja, predlog zakona predvideva imenovanje novega izvedenca.

K 8. členu:

Merila za primerjavo izobraževalnega programa in pripravo izvedenskega mnenja so povzeta po 30. členu Pravilnika o pripravništvu in strokovnih izpiti. Predlog zakona določa tudi upoštevanje morebitnih delovnih izkušenj in dodatnih znanj, ki v sedanji ureditvi pri pripravi izvedenskega mnenja niso upoštevana.

K 9. členu:

Izvedenec lahko v izvedenskem mnenju predlaga opravljanje enega ali največ pet dopolnilnih izpitov, pripravnništva (delno ali v celoti s predlogom posameznih vsebin in trajanja) in strokovnega izpita (delno ali v celoti s predlogom posameznih vsebin).

Predlog zakona predvideva negativno izvedensko mnenje, če je kandidat zaključil izobraževalni program, ki po vsebini in poteku ni skladen s pogoji izobraževalnega programa v Republiki Sloveniji, niti se primerljivosti ne da doseči z opravljanjem dopolnilnih pogojev.

Peti odstavek 9. člena določa, da izvedenec zdravstvenim delavcem in zdravstvenim sodelavcem, ki smejo na podlagi petega odstavka 64. člena ZZDej in Odredbe o seznamu poklicev za zdravstveno dejavnost (Uradni list RS, št. 111/22) samostojno opravljati delo v zdravstveni dejavnosti brez pripravnništva ali strokovnega izpita, predlaga le opravljanje enega ali več dopolnilnih izpitov na posameznem strokovnem področju, ne more pa predlagati opravljanja pripravnništva ali strokovnega izpita (npr. diplomirane medicinske sestre in diplomirane babice ne opravljajo pripravnništva in strokovnega izpita, magistri farmacije ne opravljajo pripravnništva).

K 10. členu:

Na podlagi presoje uradne osebe, ki vodi in odloča v postopku ter izvedenskega mnenja, se s sklepom določi dopolnilne pogoje (dopolnilni izpiti, pripravništvo in strokovni izpit). Če ima kandidat v Republiki Sloveniji ponudbo za delo, predlagatelj predlaga, da se lahko določi tudi do največ šest mesečno usposabljanje pri ponudniku zaposlitve. Gre za novost, katero želi predlagatelj vpeljati v postopek priznavanja poklicne kvalifikacije z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije. Kandidat bi se na ta način lažje spoznal z delovnim procesom, organizacijo dela pri ponudniku zaposlitve ter se hitreje naučil slovenskega jezika na ravni, ki se zahteva za samostojno opravljanje dela v zdravstveni dejavnosti.

Predlog zakona predvideva tudi določitev roka za opravo dopolnilnih pogojev, ki ni daljši od treh let, s čimer se želimo doseči, da kandidat po pridobitvi sklepa v roku opravi dopolnilne obveznosti, sicer mu ministrstvo izda negativno odločbo.

K 11. členu:

S predlogom usposabljanja želimo doseči, da se kandidat hitreje vključi v delovni proces ponudnika zaposlitve, spozna organizacijo dela, delovne naloge ipd. Usposabljanje lahko predlaga delodajalec, ki je kandidatu dal ponudbo za delo v Republiki Sloveniji. Do šestmesečno usposabljanje lahko kandidat opravlja neprekinjeno le enkrat, v obdobju po opravljenih dopolnilnih izpiti in pred opravljanjem strokovnega izpita.

K 12. členu:

Poleg usposabljanja lahko uradna oseba kandidatu v sklepu o dopolnilnih pogojih določi dopolnilne izpite, ki se opravljajo pri izobraževalni ustanovi v Republiki Sloveniji, ki je akreditirana za izvajanje določenega izobraževalnega programa (npr. pri Medicinski fakulteti za opravljanje dopolnilnih izpitov iz medicine in dentalne medicine, pri Zdravstveni fakulteti za opravljanje izpitov iz področja fizioterapije, zdravstvene nege, babišta itd.). Takšna ureditev je do sedaj veljala za postopke po Pravilniku o pripravništvu in strokovnih izpiti, zato želi predlagatelj tudi v tem zakonu vzpostaviti tako ureditev za vse zdravstvene delavce.

K 13. členu:

Kandidat lahko pripravništvo opravlja pri pooblaščenem izvajalcu programa pripravništva. Kandidat, ki ima ponudbo za delo, lahko pripravništvo opravlja pri ponudniku zaposlitve, če je le-ta pooblaščen izvajalec pripravništva, v nasprotnem pa kandidat pripravništvo opravlja pri enem ali več pooblaščenih izvajalcih.

Kandidat lahko po zaključenem pripravništvu pristopi k opravljanju strokovnega izpita. Predlagatelj predlaga, da se ohrani trenutna praksa, in sicer, da kandidati, ki jim je bila priznana tuja poklicna kvalifikacija, strokovni izpit opravljajo pri Ministrstvu za zdravje. Izjema velja za zdravnike in doktorje dentalne medicine, ki strokovni izpit opravljajo pri Zdravniški zbornici Slovenije, skladno s četrtem odstavkom 14. člena ZZdrS.

K 14. členu:

Kandidat mora po opravljenih dopolnilnih obveznostih ministrstvu predložiti dokazilo, da je le-te uspešno opravil. Po opravljenih dopolnilnih pogojih ministrstvo izda odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije. Kandidat mora dopolnilne obveznosti opraviti v roku, ki mu ga je ministrstvo določilo s sklepom o določitvi dopolnilnih pogojev, sicer ministrstvo vlogo zavrne.

Predlagatelj predvideva zavrnitev vloge tudi v primeru, če je kandidat zaključil izobraževalni program, ki po vsebini in poteku ni skladen s pogoji izobraževalnega programa v Republiki Sloveniji, niti se primerljivosti ne da doseči z opravljanjem dopolnilnih pogojev in izvedenec poda negativno mnenje.

K 15. členu:

Trenutno je postopek priznanja specialističnega naslova, pridobljenega v tujini, predpisan s Pravilnikom o vrstah, vsebini, trajanju in poteku specializacij zdravnikov (Uradni list RS, št. 22/18, 187/20, 87/21 in 35/24) in velja za zdravnika specialista ali doktorja dentalne medicine specialista, ki je specialistični naslov pridobil v tretji državi oziroma v eni izmed držav, ki ni članica EU, EGS ali Švicarska konfederacija. Trenutno postopke priznanja tujega specialističnega naziva vodi ZZS na podlagi 50. člena zgoraj omenjenega pravilnika. Po tem postopku se navadno obravnavajo vlagatelji, ki nimajo ponudbe za delo, ter zanje vodimo postopek po Pravilniku o pripravi in strokovnih izpiti. Postopek priznanja specialističnega naslova za zdravnika specialista in doktorja dentalne medicine specialista ureja tudi ZPPKZ od 17. do 23. člena za vlagatelje, ki imajo v Republiki Sloveniji ponudbo za delo.

Namen predlaganega člena je združitev sedaj razpršenih postopkov priznavanja specialističnega naziva. Predlagatelj s 15. členom določa obvezne priloge vloge za priznanje specialističnega naslova vlagatelja. Vlagatelj mora vlogi priložiti dokazila, s katerimi izkazuje zaključeno formalno izobraževanje, vsebino in potek opravljenega izobraževanja, pripravništva in strokovnem izpitu, dokazilo o opravljeni specializaciji, program opravljenе specializacije, dokazilo o dobrem imenu in življenjepisu. Ponudbo za delo v Republiki Sloveniji vlagatelj predloži, le v kolikor razpolaga s tem dokazilom.

Predlog zakona predvideva tudi, da vlagatelj vlogi predloži morebitna druga dokazila, ki izkazujejo njegovo poklicno usposobljenost (npr. dokazila o pridobljenih delovnih izkušnjah, izjavo delodajalca, da je kandidat pri njem samostojno opravljal svoj poklic s časovno opredelitvijo, opisom delovnih izkušenj in področja dela, dokazila o dodatnih izobraževanjih in usposabljanjih). Vsa ta dokazila namreč izkazujejo usposobljenost posameznega kandidata in uradni osebi pomagajo pri presoji v postopku.

Predlagatelj predlaga, da v primeru dvoma glede določitve stopnje izobraževalnega programa (držav, ki imajo drugačen sistem izobraževanja) Ministrstvo za zdravje samo pridobi mnenje o izobraževanju ENIC-NARIC centra Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije, ki ga sedaj v postopku priznavanja poklicne kvalifikacije po Pravilniku o pripravništvu in strokovnih izpiti stranke pridobivajo same. Stranke morajo trenutno, še preden oddajo vlogo za priznanje poklicne kvalifikacije pri Ministrstvu za zdravje, oddati vlogo pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije oddati vlogo za vrednotenje izobraževanja, kar podaljša sam postopek priznavanja kvalifikacije.

Pogoj za presojo ustreznosti zaključene specializacije je zaključena ustrezna formalna izobrazba, pripravništvo in strokovni izpit. O ustreznosti teh dokazil odloči ministrstvo.

V skladu z 62. členom ZUP se upravni postopek vodi v slovenskem jeziku, zato morajo kandidati vsa dokazila v tujem jeziku prevesti v slovenski jezik pri uradnem sodnem tolmaču.

K 16. členu:

Ko je vloga za priznanje specialističnega naziva popolna, ministrstvo za podajo mnenja imenuje izvedenec. V sedanji ureditvi za pripravo izvedenskega mnenja ni določenega roka, zato se v praksi pogosto zgodi, da priprava izvedenskega mnenja traja več mesecev. V izogib takim situacijam

predlagatelj predlaga 15 dnevni rok priprave izvedenskega mnenja. V primeru, da izvedenec v roku ne pripravi mnenja, predlog zakona predvideva imenovanje novega izvedenca.

K 17. členu:

Izvedenec pri pripravi izvedenskega mnenja primerja obseg, vsebino in trajanje programa specializacije, ki ga je vlagatelj opravil, z obsegom, vsebino in programom specializacije v Republiki Sloveniji. Pri izdelavi mnenja izvedenec upošteva pridobljene kompetence, morebitne delovne izkušnje in dodatna znanja vlagatelja. Če v Republiki Sloveniji ni določenega programa specializacije, izvedenec primerja program specializacije, ki je vsebinsko najbližje programu specializacije, ki ga je vlagatelj opravil v tretji državi.

Izvedenec pri presoji primerja:

- obseg in čas programa v tujini opravljene specializacije s programom specializacije, ki je veljal v Republiki Sloveniji na dan, ko je vlagatelj vložil vlogo za priznanje tujega specialističnega naslova;
- vsebino v tujini opravljenega programa specializacije z vsebino programa specializacije, ki se je uporabljal v Republiki Sloveniji na dan, ko je vlagatelj vložil vlogo za priznanje tujega specialističnega naslova.

K 18. členu:

Predlog zakona predvideva, da izvedenec poda pozitivno mnenje, če program specializacije, ki ga je vlagatelj opravil v tretji državi, ustreza programu specializacije v Republiki Sloveniji oziroma so njegove kvalifikacije ob upoštevanju delovnih izkušenj in dodatnih znanj zadostne.

Izvedenec v mnenju predlaga opravljanje prilagoditvenega obdobja v trajanju največ osem mesecev (seznam strokovnih področij in trajanje usposabljanja na posameznem področju) oziroma opravljanje preizkusa strokovne usposobljenosti (seznam predmetov oziroma vsebin), če program specializacije, ki ga je vlagatelj opravil v tretji državi ne ustreza programu specializacije v Republiki Sloveniji in njegove kvalifikacije kljub upoštevanju delovnih izkušenj in dodatnih znanj niso zadostne.

Če izvedenec oceni, da je za priznanje tujega specialističnega naslova potrebno prilagoditveno obdobje, v svojem pisnem mnenju obrazloži svojo odločitev, določi seznam strokovnih področij in čas trajanja usposabljanja na posameznih področjih. Če izvedenec oceni, da je potrebno opravljanje preizkusa znanja, v svojem mnenju določi seznam predmetov oziroma vsebin, ki jih mora vlagatelj opraviti.

Če je za dopolnitev poklicne kvalifikacije vlagatelja potrebno prilagoditveno obdobje v trajanju več kot osem mesecev, izvedenec poda negativno mnenje.

Trenutno Pravilnik o vrstah, vsebini, trajanju in poteku specializacij zdravnikov (Uradni list RS, št. 22/18, 187/20, 87/21 in 35/24) za primere, ko program specializacije, ki ga je vlagatelj opravil v tretji državi ne ustreza programu specializacije v Republiki Sloveniji, določa opravljanje minimalno tri- in največ dvanajstmesečnega usposabljanja pri pooblaščenem izvajalcu z zaključnim mnenjem mentorja (prilagoditveno obdobje). Predlagatelj meni, da je 12 mesečno usposabljanje predolgo obdobje, zato predlaga, da skrajšanje prilagoditvenega obdobja do največ osem mesecev.

Takšna ureditev je bila sprejeta tudi z ZIUZDS, ki v 22. členu namesto 12 mesečnega, določa do osem mesečno prilagoditveno obdobje, ki se lahko na predlog mentorja podaljša za do štiri mesece, pri čemer skupno prilagoditveno obdobje ne sme presegati 12 mesecev, oziroma. S predlogom zakona želimo ohraniti takšno ureditev.

K 19. členu:

Ministrstvo na podlagi izvedenskega mnenja izda sklep o določitvi dopolnilnih pogojev, s katerim vlagatelju lahko določi do osem mesečno prilagoditveno obdobje in/ali opravljanje preizkusa strokovne usposobljenosti. Do osem mesečno prilagoditveno obdobje, ki se lahko na predlog mentorja podaljša za do štiri mesece, pri čemer skupno prilagoditveno obdobje ne sme presegati 12 mesecev.

Ministrstvo pri določitvi prilagoditvenega obdobja v sklepu določi tudi seznam strokovnih področij, trajanje prilagoditvenega obdobja, rok zaključka prilagoditvenega obdobja, mentorja in pooblaščenega izvajalce, pri katerih vlagatelj opravlja prilagoditveno obdobje.

Kadar ministrstvo vlagatelju določi opravljanje preizkusa v sklepu določi rok za opravljanje preizkusa, izpitno komisijo, datum, kraj in uro opravljanja preizkusa.

Če ministrstvo vlagatelju določi opravljanje prilagoditvenega obdobja in preizkusa, vlagatelj opravlja preizkus najpozneje v treh mesecih po uspešno zaključenem prilagoditvenem obdobju.

V primeru, da ima vlagatelj ponudbo za delo v Republiki Sloveniji, lahko ministrstvo na predlog ponudnika zaposlitve v sklepu od dopolnilnih pogojev vlagatelju določi tudi do največ šest mesečno usposabljanje za hitrejše vključevanje v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije.

Ministrstvo v sklepu določi rok za opravo dopolnilnih pogojev, ki ne sme biti daljši od treh let. Predlagatelj triletni rok predlaga zaradi seštevka vseh možnih dopolnilnih pogojev, in sicer opravljanje prilagoditvenega obdobja (do osem mesecev, z možnostjo podaljšanja do največ 12 mesecev), opravljanje preizkusa strokovne usposobljenosti ter usposabljanje (do največ šest mesecev). Predlagatelj meni, da je triletno obdobje zadosten časovni okvir za opravo vseh dopolnilnih obveznosti.

K 20. členu:

Vlagatelj lahko prilagoditveno obdobje opravlja pri ponudniku zaposlitve, če je ta pooblaščen izvajalec ali pri drugem pooblaščenem izvajalcu, v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno dejavnost in zdravniško službo. Pooblaščenega izvajalca, kjer vlagatelj opravlja prilagoditveno obdobje, določi ministrstvo s sklepom o določitvi dopolnilnih pogojev. Po 21. členu ZPPKZ velja, da pooblaščenega izvajalca predlaga Zdravniška zbornica Slovenije. Predlagatelj meni, da takšen predlog ni potreben, ter da lahko ministrstvo po potrebi samo zaprosi za mnenje Zdravniške zbornice, v kolikor samo ne najde ustreznega pooblaščenega izvajalca, pri katerem bi vlagatelj lahko opravljal prilagoditveno obdobje.

Kot je določeno tudi v trenutni zakonodaji, in sicer z 21. členom ZPPKZ, se šteje, da je prilagoditveno obdobje uspešno opravljeno, ko ministrstvo prejme pozitivno pisno zaključno mnenje mentorja.

V praksi se pogosto dogaja, da vlagatelj s strani mentorja ne prejme zaključnega mnenja oziroma ga prejme z velikim časovnim zamikom od zaključka prilagoditvenega obdobja, zato predlagatelj predlaga določitev 30 dnevnega roka, v katerem mora mentor ministrstvu posredovati zaključno mnenje, sicer lahko ministrstvo dokazilo o zaključenem prilagoditvenem obdobju zahteva od pooblaščenega izvajalca, pri katerem je vlagatelj opravljal prilagoditveno obdobje.

K 21. členu:

Preizkus strokovne usposobljenosti je usten ter obsega teoretični in praktični del, ki se opravlja pred tričlansko izpitno komisijo, ki jo s sklepom imenuje ministrstvo. Predlagatelj predlaga natančno določitev kriterijev za imenovanje izpitne komisije, in sicer:

- predsednik komisije, ki je koordinator s področja specializacije, ki jo je opravil vlagatelj ali strokovnjak s področja specializacije, ki jo je opravil vlagatelj, ki ima akademski naziv,
- dva glavna mentorja s področja specializacije, ki jo je opravil vlagatelj in imata najmanj 10 let delovnih izkušenj na področju specializacije, ki jo je opravil vlagatelj.

V trenutno veljavni zakonodaji pogoji za določitev komisije niso določeni. Predlagatelj meni, da je določitev pogojev potreba z vidika strokovnosti in usposobljenosti za oceno znanja in kompetenc vlagatelja na področju specializacije, za katero je vlagatelj podal vlogo.

Predlagatelj dodaja tudi, da v primeru, da je vlagatelj opravil specializacijo, za katero v Republiki Sloveniji ni predpisanega programa, se za člane komisije imenuje strokovnjake za področje, ki je vsebinsko najbližje specializaciji vlagatelja (npr. če je vlagatelj zaključil v tujini specializacijo kardiologije, ki v Republiki Sloveniji ne obstaja, se v komisijo imenujejo strokovnjaki s področja, kardiovaskularne kirurgije).

Poleg omenjenega predlagatelj predlaga tudi, da če posamezna specializacija nima določenega koordinatorja specializacije ali glavnega mentorja, se za predsednika komisije imenuje strokovnjak s področja specializacije, ki ima najmanj 10 let delovnih izkušenj s področja specializacije, ki jo je opravil vlagatelj. Za člana komisije se imenuje strokovnjaka s področja specializacije, ki ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj s področja specializacije, ki jo je opravil vlagatelj.

Predlagatelj uvaja tudi nov peti odstavek, ki določa, da v primeru določitve nove specializacije ni mogoče zagotoviti predsednika ali člana komisije, ki izpolnjuje določene pogoje, je za koordinatorja specializacije ali glavnega mentorja izjemoma lahko imenovan strokovnjak z drugo vrsto strokovne izobrazbe sorodne smeri, ki izpolnjuje preostale pogoje.

Vlagatelj opravlja teoretični in praktični del preizkusa strokovne usposobljenosti, pri čemer mora za pristop k opravljanju praktičnega dela najprej opraviti teoretični del. Če teoretičnega dela vlagatelj ne opravi uspešno, se šteje, da preizkusa ni opravil. Sistem točkovanja ostane enak, kot je veljal po 22. členu ZPPKZ.

Predlagatelj predlaga, da se pristop k opravljanju preizkusa omeji na tri pristope. Po trenutno veljavni zakonodaji, lahko vlagatelj k preizkusu pristopi največ dvakrat leto. Trenutna zakonodaja določa, da kadar vlagatelj ne opravi praktičnega dela preizkusa, lahko izpitna komisija ministrstvu v oceni predlaga opravljanje prilagoditvenega obdobja in ponoven preskus strokovne usposobljenosti, pri čemer predlagatelj predlaga, da lahko komisija predlaga ponovno opravljanje prilagoditvenega obdobja za največ štiri mesece. Predlagatelj prav tako predlaga, da se določi, da lahko vlagatelj k preizkusu pristopi najpozneje v treh mesecih po vsakokratnem neuspešnem opravljanju preizkusa oziroma po uspešno opravljenem prilagoditvenem obdobju, v kolikor ga na predlog komisije ponovno opravlja.

K 22. členu:

Na podlagi pozitivnega izvedenskega mnenja ter predložitvi dokazila o uspešno izpolnjenih dopolnilnih pogojih, ministrstvo izda odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije specialist. V kolikor izvedenec poda negativno mnenje, ali če vlagatelj ne opravi dopolnilne pogoje, ministrstvo zahtevo zavrne. ZPPKZ v 23. členu ne predvideva zavrnitev zahteve na podlagi negativnega mnenja

izvedenca. Predlagatelj meni, da je primerljivost obsega, vsebine in trajanja programa specializacije, ki ga je vlagatelj opravil, z obsegom, vsebino in programom specializacije v Republiki Sloveniji, osnova za priznanje specialističnega naziva, zato predlaga, da lahko uradno oseba zavrne zahtevo vlagatelja tudi na podlagi negativnega mnenja izvedenca.

K 23. členu:

V postopku priznavanja poklicne kvalifikacije nastanejo naslednji stroški:

- Stroški izvedenca, ki bremenijo ponudnika zaposlitve, če je kandidat vlogi predložil ponudbo za delo, sicer pa vlagatelja.
- Stroški opravljanja dopolnilnih izpitov, ki bremenijo ponudnika zaposlitve, če je kandidat vlogi predložil ponudbo za delo, sicer pa vlagatelja.
- Stroški opravljanja strokovnega izpita, ki bremenijo delodajalca kandidata, kadar kandidat pri njem opravlja pripravništvo, v nasprotnem pa kandidata.
- Stroški opravljanja pripravništva, ki se zagotavljajo na podlagi ZZdrS in ZZDej iz proračuna Republike Slovenije.
- Stroški usposabljanja, ki bremenijo ponudnika zaposlitve oziroma če vlagatelj zahtevi ni predložil ponudbe za delo, stroški usposabljanja bremenijo izvajalca zdravstvene dejavnosti, pri katerem je vlagatelj sklenil delovno razmerje za čas opravljanja prilagoditvenega obdobja.
- Stroški prilagoditvenega obdobja, ki bremenijo ponudnika zaposlitve oziroma če vlagatelj zahtevi ni predložil ponudbe za delo, stroški prilagoditvenega obdobja bremenijo vlagatelja.
- Stroški opravljanja preizkusa, ki bremenijo ponudnika zaposlitve, če je kandidat vlogi predložil ponudbo za delo, sicer pa vlagatelja.

Nadalje predlagatelj določa, da stroški iz prvega odstavka tega člena ne smejo biti višji od tistih, ki so za opravljanje posameznih dopolnilnih pogojev določeni za posameznike, ki so izobraževanje, pripravništvo in specializacijo zaključili v Republiki Sloveniji, s čimer se želimo zagotoviti, da bi bili stroški neupravičeno visoki. Višino stroškov izvedenca in opravljanja preizkusa določi minister na podlagi sklepov.

K 24. členu:

Kandidat, ki prejme odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije, lahko samostojno opravlja reguliran poklic v zdravstveni dejavnosti po vpisu v register pri pristojnem organu, ki vodi register za posamezne poklicne skupine (zbornice).

Kandidat, ki pridobi odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije za poklic zdravnik, lahko samostojno opravlja vse dejavnosti kot zdravnik z osnovno licenco. ZZdrS v 15.a členu določa, da zdravniku, ki uspešno opravi strokovni izpit, Zdravniška zbornica po uradni dolžnosti podeli osnovno licenco. S predlagano določbo predlagatelj predvideva podelitev osnovne licence tudi tujim kandidatom, ki pridobijo odločbo o priznanju tuje poklicne kvalifikacije, opravijo dopolnilne obveznosti ter opravijo strokovni izpit v Republiki Sloveniji.

K 24.a členu:

Predlagatelj s 24.a členom želi uvesti novost, in sicer dovoljenje ministrstva zdravniku specialistu za samostojno opravljanje demonstracijskih operacij, ne glede na državo, v kateri je pridobil poklicno kvalifikacijo pod pogoji, ki so določeni s 24.a členom. Demonstracijski posegi v obliki prikaza inovativnih in novih posegov na področju zdravstva, običajno v simuliranem okolju, trenutno niso urejeni in se ne beležijo na ravni Ministrstva za zdravje, zato predlagatelj predlaga uvedbo novosti.

12.č člen ZZdrS določa, da lahko Ministrstvo za zdravje zdravniku specialistu, ne glede na državo, v kateri je pridobil poklicno kvalifikacijo, za največ 12 mesecev dovoli opravljanje zdravniške službe. Uporaba omenjenega člena je omejena, in sicer le za situacije, kadar pri izvajalcu zdravstvene

dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe na terciarni ravni zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji ni mogoče zagotoviti neprekinjenega zdravstvenega varstva na način iz 44. člena ZZdrS. ZZdrS nadalje natančno določa pogoje, pod katerimi lahko Ministrstvo za zdravje zdravniku specialistu lahko dovoli opravljanje zdravniške službe, in sicer če gre za zdravnika specialista s posebnim strokovnim znanjem na določenem področju, ki ima povabilo izvajalca zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe na terciarni ravni zdravstvene dejavnosti ter ima sklenjeno zavarovalno kritje s strani izvajalca zdravstvene dejavnosti.

Predlagatelj meni, da bi lahko na podoben način uredili tudi podeljevanje dovoljenj zdravnikom specialistom, ki bi v Republiki Sloveniji opravljali demonstracijske posege z namenom poučevanja slovenske stroke. Vabljenemu zdravniku bi dovolili opravljanje demonstracijskih posegov pod pogoji, določenimi z 24.a členom predloga zakona, vendar največ za tri mesece, z možnostjo podaljšanja.

K 25. členu:

Nekateri regulirani poklici za samostojno opravljanje dela potrebujejo licenco. Predlagatelj s 25. členom določa, da lahko kandidat, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije doktor dentalne medicine, diplomirana medicinska sestra, diplomirana babica oziroma magister farmacije in vlagatelj, ki mu je bila izdana odločba o priznanju poklicne kvalifikacije doktor dentalne medicine specialist, zdravnik specialist, specialist medicinske biokemije, samostojno opravlja delo v zdravstveni dejavnosti šele, ko mu pristojni organ podeli licenco.

K 26. členu:

Pred priznanjem poklicne kvalifikacije v sklepu o dopolnilnih pogojih uradna oseba lahko določi opravljanje pripravništva oziroma sekundariata in/ali usposabljanja. Kandidat je v času pripravništva oziroma sekundariata zaposlen na delovnem mestu pripravnika oziroma sekundarija in opravlja delo pod mentorstvom. Za čas usposabljanja se kandidat zaposli pri ponudniku zaposlitve na delovnem mestu pripravnika oziroma sekundarija in opravlja delo pod mentorstvom. Kandidat v času pripravništva oziroma sekundariata ter usposabljanja, reguliranega poklica ne opravlja samostojno.

K 27. členu:

Predlagatelj predlaga, da se za čas usposabljanja, prilagoditvenega obdobja oziroma opravljanja preizkusa se vlagatelj zaposli na delovnem mestu specializanta in opravlja delo pod mentorstvom. Določba je povzeta po 26. členu ZPPKZ.

K 28. členu:

ZZDej v 63. členu namreč določa, da zdravstveni delavec oziroma zdravstveni sodelavec, ki opravlja svoje delo v neposrednem stiku z bolnikom, uporablja slovenski jezik, pri čemer se kot najnižjo stopnjo znanja določi raven B2. Peti odstavek 11. člena ZZdrS določa, da se za zdravnike, ki opravljajo zdravniško službo v neposrednem stiku z bolniki, zahteva znanje slovenskega jezika za zdravnike na ravni C1 ter pisanje na ravni B2 Skupnega evropskega jezikovnega okvira.

Predlog zakona predvideva preverjanje slovenskega jezika ob prijavi na strokovni izpit oziroma ob prijavi na preizkus. Če kandidat oziroma vlagatelj strokovnega izpita oziroma preizkusa ne opravlja, se znanje slovenskega jezika preverja po izdani odločbi o priznanju poklicne kvalifikacije, in sicer ob vpisu v register posameznih zdravstvenih poklicev, pred samostojnim opravljanjem reguliranega poklica v zdravstveni dejavnosti v Republiki Sloveniji.

Predlagatelj meni, da s predlagano spremembo postopek priznavanja poklicne kvalifikacije skrajšamo, vendar pa hkrati z zahtevo preverjanja znanja slovenskega jezika ob pristopu k strokovnemu izpitu, še pred vpisom v register in samostojnim opravljanjem reguliranega poklica v zdravstveni dejavnosti zadostimo zahtevi po kakovostni in varnostni obravnavi pacienta ter pravici pacienta, da zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci z njim govorijo ali drugače komunicirajo v

slovenskem jeziku ali v jeziku narodne skupnosti na območjih lokalnih skupnosti, kjer je poleg slovenskega jezika uradni jezik tudi italijanski oziroma madžarski jezik.

K 29. členu:

Predlagatelj v predlogu zakona predlaga, da stroške tečaja slovenskega jezika in stroški preizkusa znanja slovenskega jezika nastanejo kandidatu oziroma vlagatelju krije javni zdravstveni zavod, ki je hkrati tudi ponudnik zaposlitve.

Refundacijo stroškov za financiranje tečaja in opravljanja preizkusa znanja iz slovenskega jezika na podlagi četrtega odstavka 55. člena ZIUZDS ureja Pravilnik o povračilu stroškov.

K 30. členu:

Predlagani člen določa, da se za namen vodenja postopkov priznavanja poklicnih kvalifikacij in spremljanja stanja na področju priznavanja poklicnih kvalifikacij vodi evidenca o izdanih odločbah.

K 31. členu:

Predlagani člen ureja inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb, ki urejajo samostojno opravljanje reguliranega poklica, podeljevanja licenc, zaposlitev kandidata pred priznanjem poklicne kvalifikacije, zaposlitev vlagatelja pred priznanjem poklicne kvalifikacije ter preverjanjem in uporabe znanja slovenskega jezika pred samostojnim opravljanjem dela v zdravstveni dejavnosti.

K 32. členu:

Predlagana določba ureja ukrepe pristojnih inšpektorjev, in sicer odprava nepravilnosti ali pomanjkljivosti pri izvajanju določb, izvajanje določb ali prenehanje kršitev določb.

K 33. členu:

Predlog določb ureja globe za prekrške v zvezi s postopkom priznavanja poklicne kvalifikacije in specialističnega naslova.

K 34. členu:

Predlagani člen ureja priznanje poklicne kvalifikacije za delavce iz bivše SFRJ. Predlagatelj predlaga določbo, s katero se posamezniku, ki je opravil pripravništvo, strokovni izpit na področju zdravstvene dejavnosti in/ali specialistični izpit pred 25. junijem 1991 v eni od republik bivše SFRJ, pripravništvo, strokovni izpit in/ali specialistični naslov prizna. Predlagatelj prav tako predlaga, da se osebam na podlagi takšne odločbe podeli osnovna licenca.

K 35. členu:

Predlagana določba ureja dokončanje postopkov in začetek uporabe predlaganega zakona. Zahteve za priznanje poklicne kvalifikacije zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine ali doktor dentalne medicine specialist v skladu z ZPPKZ, vložene pred začetkom uporabe predlaganega zakona, se obravnavajo v skladu z uveljavitvijo predlaganega zakona.

K 36. členu:

Predlagani člen določa, da minister za zdravje na osrednjem spletnem mestu organov državne uprave objavi obrazec vloge za priznanje poklicne kvalifikacije ter obrazec za priznanje specialističnega naslova. Minister za zdravje določi višino stroškov izvedenca in opravljanja preizkusa v zvezi s postopkom priznavanja poklicnih kvalifikacij.

K 37. členu:

Predlagana določba ureja prenehanje veljavnosti predpisov oziroma posameznih določb predpisov, in sicer z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- **Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine in doktor dentalne medicine specialist** (Uradni list RS, št. 107/10, 40/17 – ZZdrS-F in 203/20 – ZIUPOPDVE),
- **Odredba o stroških v zvezi s postopkom priznavanja poklicne kvalifikacije** (Uradni list RS, št. 3/11 in 36/21),
- določbe od 26. do 31. člena **Pravilnika o pripravi in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti** (Uradni list RS, št. 76/22, 58/23 in 97/23),
- določbe 12., 13., 14. in 19. člena **Zakona o zdravniški službi** (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19 in 199/21),
- določbe 4. in 5. člena **Pravilnika o zdravniških licencah** (Uradni list RS, št. 48/15, 58/22 in 115/23),
- določbe 4. člena **Pravilnika o registru zdravnikov** (Uradni list RS, št. 67/22),
- določbe od 53. do 63. člena **Pravilnika o vrstah, vsebini, trajanju in poteku specializacij zdravnikov** (Uradni list RS, št. 35/24).

K 38. členu:

Člen ureja začetek veljavnosti zakona, in sicer začne zakon veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, zakon pa se začne uporabljati tri mesece po njegovi uveljavitvi.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19, 199/21, 136/23 – ZIUZDS in 35/24):

12. člen

Zdravnik pridobi kvalifikacijo za samostojno opravljanje dela, če je zaključil izobraževanje na medicinski fakulteti v Republiki Sloveniji ali pridobil potrdilo o nostrifikaciji diplome tuje univerze ali mu je bila izdana odločba o enakovrednosti tujega naslova s slovenskim strokovnim naslovom doktor medicine, pridobljena v postopku priznavanja po zakonu, ki ureja priznavanje in vrednotenje izobraževanja in je v Republiki Sloveniji opravil strokovni izpit ter specializacijo, ali mu je bil v Republiki Sloveniji priznan specialistični naslov, pridobljen v tujini.

Doktor dentalne medicine pridobi kvalifikacijo za samostojno opravljanje dela, če je zaključil izobraževanje na medicinski fakulteti v Republiki Sloveniji ali pridobil potrdilo o nostrifikaciji diplome tuje univerze, ali mu je bila izdana odločba o enakovrednosti tujega naslova s slovenskim strokovnim naslovom doktor dentalne medicine, pridobljena v postopku priznavanja po zakonu, ki ureja priznavanje in vrednotenje izobraževanja in je opravil:

- doktor dentalne medicine: pripravništvo in strokovni izpit,
- doktor dentalne medicine specialist: specializacijo ali mu je bil v Republiki Sloveniji priznan specialistični naslov, pridobljen v tujini.

Potrdila o pridobljenih kvalifikacijah iz prvega in drugega odstavka tega člena izdaja ministrstvo, pristojno za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo). Vrsto in postopek izdajanja potrdil podrobneje določi minister.

Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se zdravniku oziroma doktorju dentalne medicine v skladu z zakonom, ki ureja postopek priznavanja kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev, prizna kvalifikacija, če jo je pridobil v drugi državi članici Evropske unije, državi Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarski konfederaciji v skladu z njenimi predpisi.

13. člen

Oseba, ki je pridobila strokovni naslov doktorica ali doktor dentalne medicine, ali ji je bila izdana odločba o enakovrednosti v tujini pridobljenega naslova s slovenskim strokovnim naslovom doktorica ali doktor dentalne medicine, pridobljena v postopku priznavanja po zakonu, ki ureja priznavanje in vrednotenje izobraževanja, se zaposli kot pripravnik. Pripravništvo traja eno leto in se konča s strokovnim izpitom.

14. člen

Oseba, ki je pridobila strokovni naziv doktorica ali doktor medicine, ali ji je bila izdana odločba o enakovrednosti v tujini pridobljenega naslova s slovenskim strokovnim naslovom doktorica ali doktor medicine, pridobljena v postopku priznavanja po zakonu, ki ureja priznavanje in vrednotenje izobraževanja, se kot sekundarij vključi v program enoletnega usposabljanja (v nadaljnjem besedilu: sekundariat).

Prvih šest mesecev sekundariata opravlja sekundarij program pripravništva na področju urgentne medicine, in sicer iz vsebin interne medicine, splošne kirurgije, ginekologije in porodništva, splošne nujne medicinske pomoči in pediatrije.

Pripravništvo se zaključi s strokovnim izpitom, ki ga sekundarij opravi po zaključenem kroženju iz vsebin iz prejšnjega odstavka. Strokovni izpit obsega naslednje predmete:

- osnove pravne ureditve zdravstvenega varstva,
- urgentna medicina,
- osnove kakovosti in varnosti v zdravstvu.

Strokovni izpit, ki se opravlja na zbornici, je sestavljen iz pisnega in ustnega dela, pri predmetu urgentna medicina pa tudi iz praktičnega preizkusa znanja.

Po opravljenem strokovnem izpitu lahko sekundarij nadaljuje sekundariat, ki ga opravlja pri pooblaščenih izvajalcih iz 22. člena tega zakona, in sicer na specialističnem področju, upoštevajoč število razpoložljivih prostih delovnih mest za usposabljanje zdravnikov. Ne glede na prejšnji stavek sekundarij v okviru izbirnega dela sekundariata prve tri mesece opravi na področju družinske medicine ali urgentne medicine.

Minister na predlog zbornice določi vsebino in potek pripravništva in sekundariata, strokovni izpit za osebe iz prejšnjega člena, program pripravništva in potek strokovnega izpita za osebe iz prvega odstavka tega člena ter določi pogoje oziroma primere, ko se šteje, da zdravnik izpolnjuje pogoje glede ustrezne poklicne kvalifikacije na podlagi priznavanja pridobljenih kompetenc z delom, na podlagi priznavanja izobrazbe ali poklicne kvalifikacije, pridobljene v tujini, primere oprostitev opravljanja pripravništva in oprostitev opravljanja strokovnega izpita.

V primeru odobritve specializacije se sekundariat prekine.

19. člen

Veljavnost v tujini opravljene specializacije, ki po vsebini in trajanju ustreza zahtevam iz 17. člena tega zakona, se prizna po postopku in na način, ki ga določi zbornica v soglasju z ministrom.

Pravilnik o pripravništvu in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 76/22, 58/23 in 97/23):

26. člen

(priznanje poklicne kvalifikacije za delavce iz bivše SFR Jugoslavije)

Posamezniku, ki je opravil pripravništvo in strokovni izpit na področju zdravstvene dejavnosti pred 25. junijem 1991 v eni od republik bivše SFR Jugoslavije, se strokovni izpit prizna.

27. člen

(pripravništvo in strokovni izpit za delavce brez delovnih izkušenj)

(1) Posamezniku, ki je v tujini pridobil izobrazbo, nima pa pridobljene poklicne kvalifikacije, lahko ministrstvo določi, na katerem področju in v katerih vsebinah mora dopolniti obveznost študijskega programa. Pripravništvo in strokovni izpit opravlja v celoti.

(2) Posameznik iz prejšnjega odstavka vloži vlogo, ki mora vsebovati:

- dokazilo o zaključenem študijskem programu v tujini,
- dokazilo o vsebini in poteku študijskega programa v tujini, iz katerega so razvidni trajanje in vsebina študijskega programa ter ure posameznega predmeta študijskega programa,
- življenjepis,

- dokazilo o znanju slovenskega jezika v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost, oziroma zakonom, ki ureja zdravniško službo,
- mnenje o izobraževanju v skladu s predpisi, ki urejajo vrednotenje in priznavanje izobraževanja.

(3) Dokazili iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka se predložita v overjenem prevodu v slovenski jezik.

(4) Ta člen se smiselno uporablja za magistre farmacije/magistrice farmacije, diplomirane medicinske sestre/diplomirane zdravstvenike in diplomirane babice/diplomirane babičarje.

28. člen

(pripravnništvo in strokovni izpit za delavce iz tretjih držav z delovnimi izkušnjami)

(1) Posamezniku, ki je opravil pripravništvo in strokovni izpit po 25. juniju 1991 v eni od republik bivše SFR Jugoslavije ali v tretji državi ter ima ob oddaji vloge najmanj pet let delovnih izkušenj v zadnjih sedmih letih, lahko ministrstvo določi, na katerem področju in v katerih vsebinah mora dopolniti obveznost študijskega programa in pripravništva. Strokovni izpit opravlja v celoti.

(2) Posameznik iz prejšnjega odstavka vloži vlogo, ki mora vsebovati:

1. dokazilo o zaključenem študijskem programu v tujini,
2. dokazilo o vsebini in poteku študijskega programa v tujini, iz katerega so razvidni trajanje in vsebina študijskega programa ter ure posameznega predmeta študijskega programa,
3. program opravljenega pripravništva v tujini,
4. dokazilo o opravljenem strokovnem izpitu,
5. življenjepis z opisom delovnih izkušenj,
6. izjavo delodajalca oziroma delodajalcev, da je delavec pri njem oziroma pri njih samostojno opravljal svoj poklic v zdravstveni dejavnosti pet let v zadnjih sedmih letih pred vložitvijo vloge z navedbo in opisom delovnih izkušenj ter področja dela,
7. dokazilo o znanju slovenskega jezika v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost, oziroma zakonom, ki ureja zdravniško službo,
8. mnenje o izobraževanju v skladu s predpisi, ki urejajo vrednotenje in priznavanje izobraževanja.

(3) Dokazila iz 1., 2., 3. in 4. točke prejšnjega odstavka se predložijo v overjenem prevodu v slovenski jezik, dokazilo iz 6. točke prejšnjega odstavka pa v originalu in overjenem prevodu v slovenski jezik.

(4) Če posameznik ne izpolnjuje pogoja delovnih izkušenj iz prvega odstavka tega člena, se njegova vloga obravnava v skladu s prejšnjim členom.

(5) Ta člen se smiselno uporablja tudi za magistre farmacije/magistrice farmacije, diplomirane medicinske sestre/diplomirane zdravstvenike in diplomirane babice/diplomirane babičarje.

29. člen

(pripravnništvo in strokovni izpit za delavce iz tretjih držav z opravljeno specializacijo)

(1) Posameznik, ki je opravil specializacijo po 25. juniju 1991 v eni od republik bivše SFR Jugoslavije ali v tretji državi in ima po opravljenem specialističnem izpitu v zadnjih desetih letih najmanj sedem let delovnih izkušenj na specialističnem področju, mora pred zaposlitvijo v Republiki Sloveniji opraviti strokovni izpit.

(2) Vloga za opravljanje strokovnega izpita vsebuje:

1. dokazilo o zaključenem študijskem programu v tujini,
2. dokazilo o opravljenem strokovnem izpitu,
3. dokazilo o opravljenem specialističnem izpitu,

4. življenjepis z opisom delovnih izkušenj, s poudarkom na zadnjih desetih letih, v slovenskem jeziku,
 5. izjavo delodajalca oziroma delodajalcev, da je delavec pri njem oziroma pri njih samostojno opravljal svoj poklic v zdravstveni dejavnosti na specialističnem področju zadnjih sedem let pred vložitvijo vloge,
 6. dokazilo o znanju slovenskega jezika v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost, oziroma zakonom, ki ureja zdravniško službo,
 7. mnenje o izobraževanju v skladu s predpisi, ki urejajo vrednotenje in priznavanje izobraževanja.
- (3) Dokazila iz 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka se predložijo v overjenem prevodu v slovenski jezik, dokazilo iz 5. točke prejšnjega odstavka pa v originalu in overjenem prevodu v slovenski jezik.

30. člen

(dopolnitev obveznosti izobraževalnega programa)

(1) V postopku dopolnitve obveznosti izobraževalnega programa iz 27. in 28. člena tega pravilnika se primerja:

- izobraževalni program, ki ga je posameznik opravil z izobraževalnim programom, ki velja za zadevni poklic v Republiki Sloveniji, in
- trajanje izobraževanja, ki ga je posameznik zaključil, s trajanjem izobraževanja v Republiki Sloveniji.

(2) Če je posameznik zaključil izobraževalni program, ki ne izpolnjuje pogojev izobraževalnega programa v Republiki Sloveniji, ministrstvo določi opravljanje dopolnilnega izpita ali izpitov, ki bi jih posameznik moral opraviti, da bi izobraževalni program po vsebini in poteku ustrezal slovenskemu izobraževalnemu programu. V odločbi določi strokovna področja dopolnilnih izpitov in izobraževalni zavod, kjer se dopolnilni izpit opravlja. Dopolnilni izpit se opravlja pri izobraževalnem zavodu, ki izvaja zadevni izobraževalni program v Republiki Sloveniji.

(3) Če uradna oseba ministrstva nima strokovnega znanja za presojo študijskega programa v skladu s prvim odstavkom tega člena, se za podajo mnenja imenuje izvedenec. Izvedenec je lahko posameznik oziroma izobraževalni ali drug javni zavod.

(4) Posameznik lahko pristopi k opravljanju dopolnilnega izpita tolikokrat, kot je predvideno z akti posameznega izobraževalnega zavoda.

(5) Izobraževalni zavod izda potrdilo, da je posameznik uspešno opravil dopolnilni izpit.

(6) Strošek dopolnilnega izpita določi izobraževalni zavod, pri čemer strošek ne sme biti višji od tistega, ki je za opravljanje izpitov določen za dijake ali študente izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji.

(7) Posameznik lahko pristopi k opravljanju pripravništva po uspešno opravljenem dopolnilnem izpitu.

(8) Če uradna oseba ministrstva nima strokovnega znanja, ki je potrebno za določitev pripravništva, za podajo mnenja o dopolnitvi obveznosti pripravništva imenuje izvedenca.

(9) Višino stroškov izvedenskega mnenja in mnenja o dopolnitvi obveznosti pripravništva iz tega člena s sklepom, ki se objavi na spletni strani ministrstva, določi minister.

(10) Stroške iz tega člena krije kandidat.

31. člen

(določitev opravljanja strokovnega izpita)

Posameznik iz 27., 28. in 29. člena tega pravilnika opravlja strokovni izpit pri ministrstvu.

Pravilnik o zdravniških licencah (Uradni list RS, št. 48/15, 58/22 in 115/23):

4. člen

(1) Zdravniku, ki je opravil specialistični izpit pred 25. junijem 1991 v eni od republik nekdanje SFR Jugoslavije in je v Republiki Sloveniji opravil strokovni izpit ter je vpisan v register zdravnikov, se licenca podeli na podlagi vloge.

(2) Zdravnik iz prejšnjega odstavka vloži priloži:

- izjavo o zaključenem študiju na medicinski fakulteti v Republiki Sloveniji ali dokazilo o zaključenem študiju na medicinski fakulteti v eni od republik nekdanje SFR Jugoslavije pred 25. junijem 1991,
- izjavo o strokovnem izpitu, opravljenem v Republiki Sloveniji,
- dokazilo o opravljenem specialističnem izpitu v eni od republik nekdanje SFR Jugoslavije pred 25. junijem 1991,
- življenjepis z opisom delovnih izkušenj z bibliografijo, s poudarkom na zadnjih sedmih letih.

(3) Če ima zdravnik iz prvega odstavka tega člena zaključen program specializacije, ki ga v Republiki Sloveniji ni, se mu podeli licenca za delo na strokovnem področju, ki je vsebinsko najbližje vsebini opravljene specializacije.

5. člen

(1) Doktorju dentalne medicine, ki je opravil pripravništvo pred 25. junijem 1991 v eni od republik nekdanje SFR Jugoslavije in je v Republiki Sloveniji opravil strokovni izpit ter je vpisan v register zdravnikov, se licenca podeli na podlagi vloge.

(2) Doktor dentalne medicine iz prejšnjega odstavka vloži priloži:

- dokazilo o zaključenem študiju na medicinski fakulteti v Republiki Sloveniji ali dokazilo o zaključenem študiju na medicinski fakulteti v eni od republik nekdanje SFR Jugoslavije pred 25. junijem 1991,
- dokazilo o pripravništvu, opravljenem v eni od republik nekdanje SFR Jugoslavije pred 25. junijem 1991,
- dokazilo o strokovnem izpitu, opravljenem v Republiki Sloveniji,
- življenjepis z opisom delovnih izkušenj z bibliografijo, s poudarkom na zadnjih sedmih letih.

Pravilnik o registru zdravnikov (Uradni list RS, št. 67/22):

4. člen

(vloga)

(1) Postopek za vpis v register se začne na podlagi vloge zdravnika, ki ji priloži:

1. izjavo o izpolnjevanju pogoja zahtevane izobrazbe medicinske fakultete v Republiki Sloveniji, iz katere mora biti razvidna raven in smer izobrazbe, datum (dan, mesec, leto) zaključka izobraževanja ter fakulteta in univerza, na kateri je bila izobrazba pridobljena,
2. dokazilo o nostrificirani diplomi tuje medicinske fakultete, v skladu z zakonom, ki je urejal postopek nostrifikacije,
3. odločbo o enakovrednosti tujega naslova s slovenskim strokovnim naslovom doktor medicine ali doktor dentalne medicine, izdano v skladu z zakonom, ki ureja priznavanje in vrednotenje izobraževanja,

4. odločbo ministrstva, pristojnega za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), o pristopu k opravljanju strokovnega izpita, izdano na podlagi pravilnika, ki ureja pripravništvo in strokovne izpite zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti,

5. odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije, izdano v skladu z zakonom, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine in doktor dentalne medicine specialist,

6. odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije, izdano v skladu z zakonom, ki ureja postopek priznavanja poklicne kvalifikacije državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma reguliranih poklicnih dejavnosti v Republiki Sloveniji, ali

7. sklep o naložitvi dopolnilnih pogojev, izdan v postopku poklicne kvalifikacije v skladu z zakonom, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine in doktor dentalne medicine specialist ali zakonom, ki ureja postopek priznavanja poklicne kvalifikacije državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma reguliranih poklicnih dejavnosti v Republiki Sloveniji.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek si zbornica v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, po uradni dolžnosti preskrbi podatke o dejstvih, o katerih vodi uradno evidenco. Enako ravna glede dejstev, o katerih vodi uradno evidenco kakšen drug državni organ oziroma organ samoupravne lokalne skupnosti ali nosilec javnega pooblastila.

(3) Začasni vpis zdravnika specialista iz tretjega odstavka prejšnjega člena zbornica začne po uradni dolžnosti na podlagi prejete prijave ministrstva.

(4) Začasni vpis vabljenega zdravnika iz četrtega odstavka prejšnjega člena zbornica začne po uradni dolžnosti na podlagi prejetega dovoljenja za začasno opravljanje zdravniške službe.

Pravilnik o vrstah, vsebini, trajanju in poteku specializacij zdravnikov (Uradni list RS, št. 35/24):

X. PRIZNANJE SPECIALISTIČNEGA NASLOVA, PRIDOBLENEGA V TUJINI

53. člen **(vlagatelj)**

Za priznanje specialističnega naslova, pridobljenega v tujini (v nadaljnjem besedilu: tuji specialistični naslov), lahko zaprosi zdravnik specialist ali doktor dentalne medicine specialist, ki je specialistični naslov pridobil v tretji državi (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj).

54. člen **(upravni postopek)**

Za odločanje o priznanju tujega specialističnega naslova se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

55. člen **(pogoji za priznanje tujega specialističnega naslova)**

(1) Za priznanje tujega specialističnega naslova mora vlagatelj izpolnjevati naslednje pogoje:

– zaključen študij na medicinski fakulteti v Republiki Sloveniji ali v tujini,

- opravljen specialistični izpit v tujini,
- opravljen strokovni izpit v Republiki Sloveniji,
- izpolnjeni dopolnilni pogoji, določeni v sklepu iz 60. člena tega pravilnika, ali pozitivno pisno mnenje strokovnega izvedenca iz četrtega odstavka 59. člena tega pravilnika in
- vpis v register zdravnikov pri zbornici.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek zdravniku, ki je pridobil specialistični naslov v tujini in mu je bila v postopku za priznavanje kvalifikacij izdana odločba o priznanju kvalifikacije za opravljanje reguliranega poklica zdravnik ali doktor dentalne medicine v Republiki Sloveniji, ni treba izpolnjevati pogoja iz tretje alineje prejšnjega odstavka.

56. člen

(začetek postopka)

Postopek priznanja tujega specialističnega naslova se začne na podlagi vloge vlagatelja pri zbornici.

57. člen

(vloga za priznanje tujega specialističnega naslova)

(1) Vlogo za priznanje tujega specialističnega naslova sestavljajo:

1. vloga za priznanje tujega specialističnega naslova na obrazcu, ki je v Prilogi 6, ki je sestavni del tega pravilnika,
2. dokazilo o zaključenem študiju na medicinski fakulteti v Republiki Sloveniji ali dokazilo o zaključenem študiju na medicinski fakulteti v republikah nekdanje Socialistične federativne republike Jugoslavije, pridobljeno pred 25. junijem 1991, potrdilo o nostrifikaciji diplome tuje medicinske fakultete oziroma odločba o enakovrednosti tujega naslova s slovenskim strokovnim naslovom doktor medicine ali doktor dentalne medicine, pridobljena v postopku v skladu s posebnim zakonom,
3. dokazilo o strokovnem izpitu, opravljenem v Republiki Sloveniji,
4. prevod potrdila v tujini opravljene specializacije,
5. prevod programa v tujini opravljene specializacije,
6. prevod življenjepisa z opisom delovnih izkušenj in bibliografijo s poudarkom na zadnjih sedmih letih, ki jo potrdi vlagatelj delodajalec,
7. dokazilo o dobrem imenu, kot ga določa zakon, ki ureja priznavanje poklicne kvalifikacije zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine in doktor dentalne medicine specialist, in ki ne sme biti starejše od treh mesecev,
8. morebitna druga dokazila o izobrazbi in strokovni usposobljenosti ter delovnih izkušnjah.

(2) Javne listine iz prejšnjega odstavka se predložijo v prevodu, njihov izvornik pa v overjeni fotokopiji ali na vpogled.

58. člen

(strokovni izvedenec)

(1) Popolno vlogo iz prejšnjega člena uradna oseba, ki vodi postopek, pošlje v mnenje strokovnemu izvedencu s področja specializacije, ki jo je vlagatelj opravil v tujini, ki ga s sklepom določi zbornica (v nadaljnjem besedilu: strokovni izvedenec).

(2) Za strokovnega izvedenca je lahko imenovan zdravnik specialist ali doktor dentalne medicine specialist, ki ima več kot deset let licenco s področja specializacije, za katero se opravlja primerjava

programov, in neprekinjeno dela na tem specialističnem področju. Praviloma je to nacionalni koordinator specializacije.

59. člen **(primerjava programov specializacij)**

(1) Strokovni izvedenec vpogleda v pisno dokumentacijo, ki jo je predložil vlagatelj, ter primerja:

- obseg in čas programa v tujini opravljene specializacije s programom specializacije, ki je veljal v Republiki Sloveniji na dan, ko je vlagatelj vložil vlogo za priznanje tujega specialističnega naslova,
- vsebino v tujini opravljenega programa specializacije z vsebino programa specializacije, ki je veljal v Republiki Sloveniji na dan, ko je vlagatelj vložil vlogo za priznanje tujega specialističnega naslova.

(2) Če v Republiki Sloveniji ni programa specializacije, na podlagi katerega se izvaja primerjava, se za primerjavo uporabi program specializacije, ki je vsebinsko najbližji vsebini programa v tujini opravljene specializacije.

(3) Strokovni izvedenec pri izdelavi pisnega mnenja upošteva tudi delovne izkušnje in dodatna znanja, glede katerih vlagatelj priloži dokazila z namenom dokazovanja kvalifikacije vlagatelja.

(4) Če strokovni izvedenec oceni, da program v tujini opravljene specializacije in morebitne delovne izkušnje ter dodatna znanja v celoti ustrezajo programu specializacije, na podlagi katerega se izvaja primerjava, oziroma da so vlagateljeve kvalifikacije zadostne, izda pozitivno pisno mnenje.

(5) Če strokovni izvedenec oceni, da program v tujini opravljene specializacije in morebitne delovne izkušnje ter dodatna znanja ne ustrezajo v celoti programu specializacije, na podlagi katerega se izvaja primerjava, oziroma da vlagateljeve kvalifikacije niso zadostne, v svojem pisnem mnenju, glede na okoliščine primera, predlaga, da vlagatelj izpolni najmanj enega od naslednjih dopolnilnih pogojev:

- opravljanje minimalno tri- in največ dvanajstmesečnega usposabljanja pri pooblaščenem izvajalcu z zaključnim mnenjem mentorja, za zdravnike s področja splošne oziroma družinske medicine pa najmanj tri- in največ dvanajstmesečnega usposabljanja pri pooblaščenem izvajalcu na kliničnem in ambulantnem področju z zaključnim mnenjem mentorja (v nadaljnjem besedilu: prilagoditveno obdobje),
- opravljanje preizkusa strokovne usposobljenosti.

(6) Če strokovni izvedenec oceni, da je za priznanje tujega specialističnega naslova potrebno prilagoditveno obdobje, v svojem pisnem mnenju obrazloži svojo odločitev, določi čas trajanja usposabljanja in področja usposabljanja v času opravljanja prilagoditvenega obdobja. Strokovni izvedenec v svojem mnenju predlaga tudi glavnega mentorja za čas prilagoditvenega obdobja in pooblaščenega izvajalca, pri katerem naj to usposabljanje opravi.

(7) Če strokovni izvedenec oceni, da je za priznanje tujega specialističnega naslova treba opraviti preizkus strokovne usposobljenosti, v svojem pisnem mnenju obrazloži svojo odločitev in določi okvirne vsebine preizkusa strokovne usposobljenosti.

(8) Če strokovni izvedenec oceni, da je za priznanje tujega specialističnega naslova potrebno prilagoditveno obdobje v trajanju več kot dvanajst mesecev, v pisnem mnenju obrazloži svojo odločitev in navede razloge, zakaj znanj oziroma kvalifikacij vlagatelja ni mogoče dopolniti z izpolnitvijo dopolnilnih pogojev iz petega odstavka tega člena.

(9) Obvezni sestavni del pisnega mnenja iz petega, šestega, sedmega in osmega odstavka tega člena je tudi seznam predmetov oziroma manjkajočih vsebin, ki na podlagi primerjave programa v tujini opravljene specializacije z vsebino programa specializacije, ki je veljal v Republiki Sloveniji na dan, ko je vlagatelj vložil vlogo za priznanje tujega specialističnega naslova, niso zajeti v vlagateljevih dokazilih o kvalifikacijah.

60. člen

(sklep)

(1) Na podlagi pisnega mnenja iz petega, šestega, sedmega in osmega odstavka prejšnjega člena zbornica izda vlagatelju sklep, v katerem ugotovi, da program v tujini opravljene specializacije in morebitne delovne izkušnje ter dodatna znanja ne ustrezajo v celoti programu specializacije, na podlagi katerega se izvaja primerjava.

(2) V sklepu iz prejšnjega odstavka zbornica navede dopolnilne pogoje, ki jih mora vlagatelj izpolniti za priznanje tujega specialističnega naslova, in rok za izpolnitev dopolnilnih pogojev.

(3) Če se s sklepom določi prilagoditveno obdobje, mora zbornica v sklepu navesti tudi čas trajanja usposabljanja in področja usposabljanja, pooblaščenega izvajalca, kjer se bo prilagoditveno obdobje opravljalo, in glavnega mentorja, pod vodstvom katerega bo vlagatelj opravljal prilagoditveno obdobje.

(4) Če se s sklepom določi opravljanje preizkusa strokovne usposobljenosti, mora zbornica v sklepu navesti tudi izpitno komisijo.

(5) Obrazložitev sklepa mora vsebovati tudi seznam predmetov oziroma manjkajočih vsebin iz prejšnjega člena.

(6) Zoper sklep iz tega člena se lahko vloži pritožba v 15 dneh od prejema pisnega odpravka sklepa. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za zdravje.

61. člen

(odločba o priznanju specialističnega naslova, pridobljenega v tujini)

Zbornica izda vlagatelju odločbo o priznanju tujega specialističnega naslova:

- če se ugotovi, da program v tujini opravljene specializacije in morebitne delovne izkušnje ter dodatna znanja v celoti ustrezajo programu specializacije, na podlagi katerega se izvaja primerjava, oziroma da so vlagateljeve kvalifikacije zadostne za priznanje tujega specialističnega naslova,
- ko vlagatelj zbornici predloži dokazilo o uspešno opravljenih naloženih dopolnilnih pogojih iz 59. člena tega pravilnika.

62. člen

(odločba o nepriznanju specialističnega naslova, pridobljenega v tujini)

Zbornica izda vlagatelju odločbo o nepriznanju tujega specialističnega naslova:

- na podlagi pisnega mnenja iz osmega odstavka 59. člena tega pravilnika,
- če vlagatelj v določenem roku zbornici ne predloži dokazil o uspešno opravljenih naloženih dopolnilnih pogojih iz 59. člena tega pravilnika.

63. člen

(stroški postopka)

(1) Za vloge in upravna dejanja, opravljena na podlagi tega pravilnika, se plačuje taksa v skladu z zakonom, ki ureja upravne takse.

(2) Višino stroškov opravljanja prilagoditvenega obdobja pod vodstvom usposobljenega mentorja oziroma višino stroškov za morebitno dodatno izobraževanje in usposabljanje v prilagoditvenem obdobju ter za preizkus strokovne usposobljenosti kandidata določi zbornica. Stroške opravljanja prilagoditvenega obdobja in preizkusa strokovne usposobljenosti nosi vlagatelj.

(3) Stroški iz prejšnjega odstavka ne smejo biti višji od stroškov, ki so za enake namene v zvezi z opravljanjem specializacije določeni za državljane Republike Slovenije.

V. PRILOGE

/